

ΧΟΥΣΗΓΔΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΥΧΟΥ ΤΟΥ ΣΗΠΕΙΟΥ ΔΙΑΕΚΚΛΕΙΟΥ

170

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΔΙΟΥΤΗΡΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗ ΤΑΞΙΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Π. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Γαλατῆ, ὁδὸς Μαχμοῦδι, ἀριθ. 19.

1910

 SISMANGOLIO
SISTEMI

ΧΡΥΣΗΓΙΔΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΥΧΟΥ ΤΟΥ ΣΑΠΠΕΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

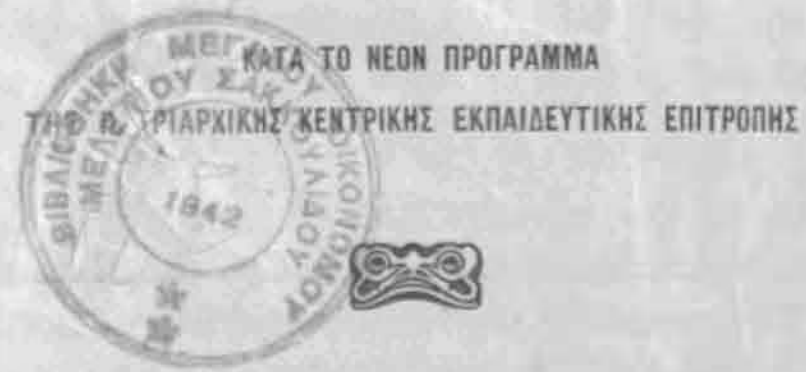
ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ Α'

ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΚΑΙ Γ' ΤΑΞΙΝ

ΒΙΒΛΙΟΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Π. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΚΑΙ ΣΑΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Γαλατῆ, ὁδὸς Μαχμονδιέ, ἀριθ. 19.

1910

SISMANOGLIO
MEGANO

Πάντα τὰ αντίτυπα δεόν νὰ φέρωσι τὴν σφραγίδα τῶν
ἐκδοτῶν.

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΦΘΟΓΓΟΛΟΓΙΚΟΥ

Γύμνασμα 1. Ἐπιπέ ἐκ πέντε λέξεων ἀποτελεῖται ἑκά-
στη τῶν ἀκολουθῶν φράσεων.

Ἐπάρχει Θεός. Ἡ ἐργασία εἶναι θησαυρός. Εἶναι
Μάιος. Τὸ ρόζον εὐωδιάζει. Ὁ κήπος εἶναι ἀνθηρός. Οἱ
κρίνοι καὶ τὰ ἴα σκορπίζουσιν εὐωδιάν. Ἀγαπάτε ἀλλή-
λους. Ὁ κλέπτης τιμωρεῖται. Ὁ πετεινὸς ἐξυπνᾷ ἑνωρίς.

Γύμνασμα 2. Ὅμοιον πρὸς τὸ προηγούμενον.

Ἐγὼ γράφω. Ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν εἰς τὸν ὀρίζοντα.
Ὁ κηπουρὸς καλλιεργεῖ τὸν κήπον. Τὰ πτηνὰ πετῶσιν.
Ὁ λαγὼς εἶναι δεῖλός. Ἡ γαλῆ εἶναι ἄπιστον ζῷον.
Ἀγάπα τὴν ἐργασίαν. Κοιμῶμαι. Ἡ ἔλαφος εἶναι τα-
χύπους. Δύο βάρταχοι ἔζων εἰς μίαν μεγάλην λίμνην.
Δὲν ὑποφέρω τὴν θερμότητα τοῦ θέρους.

Γύμνασμα 3. Ὅμοιον πρὸς τὸ προηγούμενον.

Τὴν πρῶταν ὁ ἄνθρωπος εἶναι φαιδρότερος καὶ ζωη-
ρότερος. Κατ' αὐτὴν ὁ ἥλιος ἀρχίζει νὰ σκορπίζῃ τὰς

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Βιβλιοεκδοτικῶν Καταστημάτων

Π. Ἀγγελίδου καὶ Σίας.

Γαλατῆ, ὁδὸς Μαιλῶν, ἀριθ. 12.

ἀκτίνας του. Ὁ φιλόπρονος γεωργὸς μεταβαίνει εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἡ Εἰρήνη ἐφοβήθη. Ὁ κύων φυλάττει τὴν οἰκίαν. Ἡ γαλῆ συλλαμβάνει τοὺς μῦς. Ὁ κορυθαλλὸς ψάλλει παιδρῶς. Ἐξυπνῶ ἐνωρίς. Φύγε.

Γύμνασμα 4. Χώρισον εἰς συλλαβὰς τὰς ἑξῆς λέξεις:

Λόγος, κόρη, σῶμα, τέκνον, πατήρ, μήτηρ, τράπεζα, βιβλίον, βούς, περιστέρα, ρίς, νοῦς, χήν, μήν, ἄνθρωπος, μαθητής, πῦρ, κῆπος, μῆλον, φυτόν, λίθος, φύλαξ, ζωή, ξύλον, κόπος, πίτυρον, γεώμηλον, κόραξ, τιμή, γίγας, ἴον,

Γύμνασμα 5. Χώρισον εἰς συλλαβὰς τὰς ἑξῆς λέξεις:

Ἄετός, περιπατῶ, ἔμπειρος, στοιχεῖον, ἀμυγδαλή, εὐγενέστατος, συνδιάλέγομαι, μεγαλύτερος, ἀδελφός, μελανοδοχεῖον, ἔλαφος, κίτρινος, εἰλικρίνεια, διδάσκαλος, ἄνεμος, χρυσοκάνθαρος, ἀτμόπλοιο, κακεντρεχής, μεσημβρία, κολυμβήθρα, ἐκκλησία, ἀραβόσιτος, κυπάρισσος, ἀλφαβητάριον, παραμύθιον, οἰνοπώλης, τρικυμία, παιγνίδιον.

Γύμνασμα 6. Ὅμοιον.

Κωνσταντῖνος, σιδηρόδρομος, κατάστρωμα, ἔδοιπός, ἀκανθόχοιρος, Βασίλειος, ρυάκιον, φέρεμα, κισσός, φαγητόν, μάθημα, κέρασιον, μέλισσα, ψιττακός, Χαρίλαος, χελιδών, σταφυλή, λιμὴν, ζωγράφος, τετράδιον, πέλεκυς, θάλασσα, μέλι, δίψα, σπόρος, κώδων, κηφήν, δῶρον, σχολεῖον, τάξις, χοῖρος, ζῆλον, εὐχή, εὐλογία, μανθάνω, Μάιος, Αὐγουστος.

Γύμνασμα 7. Πρόφερσον καὶ χώρισον τὰς ἑξῆς λέξεις:

Ἐκλαυσα, εὐειδής, εὐθύς, εὐαίσθητος, αὐξάνω, εὐσμος, εὐγευστος, εὐπορος, νεῦρον, εὐώδης, αὐθημερόν, εὐήθης, εὐψυχία, δύσους, εὐνοϊκός, εὐβολος, Εὐξείνιος, σταῦλος, εὐάνδρος, ἠὲκαίρησα, κλαυθμοί, ἠῦρε, αὐλός, αὐλή, ἠτύχησα, εὐδαίμων.

Γύμνασμα 8. Εὐρέ τὰς μονοσυλλάβους, δισυλλάβους καὶ τρισυλλάβους λέξεις τοῦ 2ου γυμνάσματος.

Γύμνασμα 9. Εὐρέ τὰς μονοσυλλάβους, δισυλλάβους τρισυλλάβους καὶ πολυσυλλάβους λέξεις τοῦ 3ου γυμνάσματος.

Γύμνασμα 10. Εἰπὲ ἀπὸ πόσας συλλαβὰς ἀποτελεῖται ἑκάστη τῶν ἐν τῷ ὅρῳ γυμνάσματι εὐρισκομένων λέξεων.

Γύμνασμα 11. Χώρισον εἰς συλλαβὰς διὰ τοῦ διακριτικοῦ σημείου (-) τὰς ἑξῆς λέξεις:

Χ Μήλοσ, λόγος, ἄπιον, κηρός, σάπων, ἄλας, βιβλίον, ῥόδον, λίθος, ἥλιος, σελήνη, Ἑλένη, αὐγή, δοῦλος, δάφνη, στέφανος, φάτνη, Χριστός, τυρός, τάξις, χοῖρος, χάρτης, χωρίον, πόλις, πῖλος, μήτηρ, πατήρ, ἀδελφός, σχολεῖον, ἄργυρος, χρυσός, μόλυβδος, βάτος, κάμινος, κύων, πρόβατον, ἀγελάς, τράγος.

Γύμνασμα 12. Ὅμοιον πρὸς τὸ προηγούμενον.

Ἡμέρα, πρωία, ἀσθένεια, τέλος, λύπη, ὠφέλεια, φῶς, γέρων, ὑγρασία, ἀταξία, ὕψος, ἀνήρ, θερμότης, ζωή, πτωχεία, ἀσέβεια, ἔχθρα, ἀλήθεια, δυστυχία, ἀνατολή, ἐργασία, ἀπίθεια, ὑπακοή, γαλήνη, ἀγαθότης, θνητός,

αἰδώς, ὕλη, ἀρετή, ξηρά, καταγίς, σκληρότης, ταραχή, ἀνανδρος, φόβος, δόξα, τιμή.

✦ **Γύμνασμα 13.** Χώρισον τὰς συλλαβὰς τῶν ἑξῆς λέξεων:

Ἑλλη, ἄμμος, ἄσμα, ἔγγονος, ἀσφαλής, ἐλπίς, δάκρυ, ἀρνίον, ἀστακός, τυφλός, ὄχλος, αἴσθημα, φίλτρον, ψυχρός, ἀφρός, πάχνη, κέντρον, ὀρμή, ἀρχή, χαράδρα.

Γύμνασμα 14. Δείξον τὴν λήγουσαν, παραλήγουσαν καὶ προπαραλήγουσαν τῶν ἑξῆς λέξεων:

Ναός, σελήνη, ἄνθρωπος, γραφεῖον, τάξις, χοῖρας, δώδεκα, πρόβατον, παράθυρον, βιβλίον, βασιλεύς, μνήμα, κώδων, ζωγράφος, μηλέα, τετράδιον, εἶψα, πλάξ, σπόρος, φῶς, φιττακός, Χαρίλαος, μέλισσα, λέων.

Γύμνασμα 15. Τῶν ἑξῆς λέξεων σημείωσον τὴν λήγουσαν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 1· τὴν παραλήγουσαν διὰ τοῦ 2, καὶ τὴν προπαραλήγουσαν διὰ τοῦ 3. Ἡ λι ος.

Ἡ-λι-ος, σε-λή-νη, ἄ-στρον, τρι-κυ-μί-α, χά-ρις, δώ-ρον, πλοῖ-ον, κο-μή-της, Θε-μι-στο-κλή-ς, πα-ρα-μύ-θι-ον, λέ-ξις, παι-γνί-δι-ον, χρῆ-μα, ρή-τωρ, βρα-χεί-α, αὐ-τοῦ, μι-σος, πρᾶ-ξις, εἶ-μαι, μή-τηρ, ναύ-της, Ἄ-γις, ἀ-ρα-βό-σι-τος, ὁ-δοι-πό-ρος, οἶ-νο-πώ-λης, ἐκ-κλη-σί-α, ρή-μα, ξι-φος, πνεῦ-μα, θε-ρά-παι-να, ψῦ-χος, λό-γος.

Γύμνασμα 16. Τῶν ἑξῆς λέξεων σημείωσον τὴν λήγουσαν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 1· τὴν παραλήγουσαν διὰ τοῦ 2, καὶ τὴν προπαραλήγουσαν διὰ τοῦ 3.

Λέ-ξις, ἐν-τός, ὀρ-μή, ἀρ-χή, ἀρ-πά-ζει, Ἄλ-κι-νό-η,

ἐλ-πίς, ἀρ-γός, ἀρ-νί-ον, ἄλ-σος, Ἄλ-βα-νός, πα-τήρ, πρό-βα-τον, νῆσ-σα, ὀρ-φα-νός, κύν-θα-ρος, ἄ-μα-ξα, ἀ-πα-λός, ἔρ-πω, ἦ-με-ρος, ἦ-συ-χος, Ἡ-ρα, Ἡ-θη, ἦ-παρ, ἄμ-μος, μω-ρός, αἶ-μα, λέ-γω, ὀρ-θι-ος, ἄλ-μυ-ρός, ἄ-πι-ον, μή-λον.

Γύμνασμα 17. Διάκρινον τὰ φωνήεντα ἀπὸ τὰ σύμφωνά τοῦ προηγουμένου γυμνάσματος.

Γύμνασμα 18. Διάκρινον τὰ φωνήεντα ἀπὸ τὰ σύμφωνά τοῦ δωδεκάτου γυμνάσματος.

✦ **Γύμνασμα 19.** Χώρισον τὴν σελίδα τοῦ τετραδίου σου εἰς τρεῖς στήλας καὶ γράψον χωριστὰ τὰς ἑξῆς ὀξευτόνους, παροξευτόνους καὶ προπαροξευτόνους λέξεις.

Σοφός, μαθητής, νόμος, μέτωπον, θρασις, ἀκοή, ἀφή, λάφος, ποταμός, ἔντομον, πτηνόν, δένδρον, ἀήρ, κώδων, ρίς, θηρίον, ζωή, ναύτης, κνήμη, ὄσφρησις, βράχος, ἀδελφός, σελήνη, ἐργασία, ἔτος, μῆν, Θεός, μήτηρ, πατήρ, ἀδελφή, κύων, ὄρος, μέλισσα, γεωργός, ἀρχή, δύσκολος. Χ

Γύμνασμα 20. Ἐκ τῶν ἑξῆς λέξεων γράψον χωριστὰ τὰς περισπωμένας καὶ τὰς προπερισπωμένας.

Χ Συκῆ, νεῦρον, μήλον, φῶς, ρεῦμα, Παῦλος, καλῶς, ἐπιμελῶς, θασῶν, ὀκνηρῶν, σίτος, μοῖρα, σφαῖρα, σφαιρῶν, πῦρ, πείνα, αὐτοῦ, αὐτῶν, ἑμιλῶ, ἀγαπῶ, χαίρει, ὄραιος, ἀνδρείος, ὁποῖος, ποῦ, πανταχοῦ, χειρῶν, ὁσμῆς, ψηλαφῶ, ὅτα, πλοῖα, ἦχος, γνώσις, δηγῆμα, δείγμα. Χ

Γύμνασμα 21. Ἐκ τῶν ἑξῆς λέξεων γράψον χωριστὰ τὰς ὀξευτόνους, τὰς παροξευτόνους, τὰς προπαροξευτόνους, πε-

ρισπωμένας καὶ προπερισπωμένας λέξεις. Χώρισον εἰς 5 στήλας τὴν σελίδα τοῦ τετραδίου σου.

Καῦμα, βλέμμα, Παῦλος, ἔχω, πεινῶ, πᾶς, ὅστις, βῆμα, βάτραχος, Πελίας, Ἰάσων, Ἡρακλῆς, Θησεύς, Αἴγισθος, Ἠλέκτρα, Ἀντιγόνη, Ἰσμήνη, Ἀθηνα, Ζεὺς, Αἰσωπος, Περσεύς, Κρεσφόντης, Κόδρος, Ἄρης, ζῆθος, Πολέμαρχος, πολεμεῖτε, παῖδες, Ἕλληνες, Σπαρτιάτης, Τεγεάτης, πολίτης, ἀστήρ, σωτήρ.

Γύμνασμα 22. Τόνισον ὀρθῶς τὰς ἐξῆς λέξεις:

Σοφός, ἀληθεύς, μετωπὸν, φυγετε, ἄνθρωπος, βουνόν, πεντε, θαλάσσα, φρονιμός, νομός, τόνος, λέξις, λόγος, ὀγδοός, ἐντός, ἀφρός, ὀχθη, ψυχρός, κέντρον, ἔαρ, υἱός, οὐσιαστικόν, κάλος, ἀγαθός, θνητός, ὑπηρέτης, κτηπουρός, προβατόν, ὄνος, Θεός, κάκος, λεων, πελαργός, κλεπτής, κροτός, φαγητόν, θερισμός, ἐλαφός, ἄγρος, νεκρός.

Γύμνασμα 23. Τόνισον τὰς ἐξῆς λέξεις:

Μήλον, αἷμα, Αἷμος, σχολεῖον, ὄξεια, βαρεία, ρήμα, ζῆλον, οἶνος, σωμα, τειχός, νησσα, ξενοδοχεῖον, μελανοδοχεῖον, ἡγουμαι, ἡπαρ, πλοῖον, ἀγαπῶσα, μῆνες, παρῶσα, οἶκος, ἀγγεῖον, φως, δεῖπνον, ἄθρος, πρᾶγμα, ἡχος, ἐκείνος, χρωμα, νησός.

Γύμνασμα 24. Τόνισον ὀρθῶς τὰς ἐξῆς λέξεις:

Ὁ Θεός εἶναι δικαίος. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι θνητός. Ὁ πλατανός εἶναι δένδρον. Το σχολεῖον εἶναι οἰκοδομητὴ δημοσίον. Ὁ κηρός το ἔαρ εἶναι ὠραίος. Πρῶτον μελετᾷ καὶ ὕστερον παιζει. Το πῦρ καιεῖ. Σπυροῦς βραδεύς. Ὁ

καιρός εἶναι χρημάτα. Τον Θεόν φοβού. Με κόπους τα καλά κτώνται. Οὐρανός καθαρός ἀστράπας δεν φοβείται.

Γύμνασμα 25. Γράψον χωριστὰ τὰς ὀξυτόνους, παροξυτόνους καὶ προπαροξυτόνους λέξεις τοῦ κατωτέρω γυμνασματος, περισπωμένας καὶ προπερισπωμένας.

Φοιτῶ τακτικῶς εἰς τὴν σχολήν. Εἶμαι ἐπιμελής καὶ φρόνιμος μαθητής, διὰ τοῦτο ὁ διδάσκαλος μὲ ἐπαινεῖ καὶ μὲ ἀγαπᾷ ὑπερβολικῶς. Οἱ γονεῖς μου θεωροῦνται λίαν εὐτυχεῖς ἕνεκα τούτου. Εἰς τὸ σχολεῖον δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀναγινώσκω ὠραῖα καὶ ὠφέλιμα βιβλία, ἰχνογραφῶ μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ ψάλλω διάφορα ᾄσματα. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς λαμβάνομεν βαθμοὺς καλοὺς ἢ μετρίους, ἕκαστος ἀναλόγως τῆς ἐπιμελείας τὴν ὁποίαν ἐβείξεν εἰς τὸ σχολεῖον.

Γύμνασμα 26. Τόνισον ὀρθῶς τὰς ἐξῆς λέξεις:

Τῆς φωνῆς, τὰς ἀγκυρας, τῶν χωρῶν, τῶν δικαίων ἀμοιβῶν, τῶν ὑψηλῶν κεφαλῶν, αἱ βραχεῖαι συλλαβαί, αἱ ὠραῖαι σφαιραί, οἱ καλοὶ ναῦται, τὰς βαρκαί, αἱ ὠραῖαι αὐραί, αἱ πλουσαὶ κυριαί, αἱ κακαὶ γραιαί, ἡ εὐρεία πρῶρα, ἡ κακῆ μοῖρα, τῶν ταχειῶν ἀμαξῶν, τὴν εὐρείαν γεφυραν, ἡ μαθητικῶσα νεολαία, ἡ ἐργαζομένη μαθητρία, ἡ δικαία χαρά, ὁ ληστής, τοὺς δεικτὰς τῆς χωρᾶς, αἱ γλυκείαι ὀπωραί, ἡ προβεβηκυῖα ἡλικία.

Γύμνασμα 27. Θέε πνεῦμα εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις:

Τὸ ἄλας εἶναι αλμυρόν. Ἡ χώρα εἶναι πλήρης ἐλῶν καὶ τελμάτων. Ὁ ἄρτος εἶναι εὐθηνός. Ἡ οδός εἶναι

ομαλή, ο ίππος είναι ζῷον οικιακόν, εἰς ημέρας μόνον τῆς εβδομάδος ἐργάζου, τὴν δὲ εβδόμην ησυχάζει. Ὁ Ἥφαιστος ἦτο υἱὸς τῆς Ἥρας. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἱστορία ἔχει νὰ ἀναδείξῃ ἱκανοὺς ἥρωας. Ὠρίμους οὐχὶ αἰώρους σπώρας τρώγει. Ἡ ἀρπαγὴ τῆς ωραίας Ἑλένης ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου. Ἐτοιμάσατε ἐπιμελῶς τὰ τῆς εορτῆς. Ἥμαρτον πάτερ μου εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου. Οἱ Ἕλληες ἦσαν δυστυχεῖς.

Χ **Γύμνασμα 28.** Πνευμάτισον τὰς ἐξῆς λέξεις:

Ἡ ἡμέρα ἀρχεται ἀφ' ἧς ὥρας ὁ ἥλιος ἀρχίζει νὰ φαίνεται ἀνω τοῦ ὀρίζοντος. Ἡ ἀμαξα τοῦ ἀμαξηλάτου εὐρέτο ὑπὸ δύο ἀτρομήτων ἵππων. Καθ' ἐκάστην πρωΐαν ὁ ἥλιος ἀνατέλλει ἐκ τοῦ ἰδίου μέρους τοῦ ὀρίζοντος καὶ καθ' ἐκάστην ἑσπέραν δύει εἰς τὸ ἀντίθετον σημεῖον. Μεθαύριον θὰ εορτάσωμεν τὸ Πάσχα. Χ

✦ **Γύμνασμα 29.** Τόνισον καὶ πνευμάτισον τὰς ἐξῆς λέξεις:

✦ Μία εβδομας εχει επτα ημερας. Ὁ ὄφις ἐρπει. Ἐτοιμαζομαι δια την εορτην της αδελφης μου Ἑλενης. Ὁ ὄρκος ειναι ιερος και απαραθιαστος. Ἀγαπω τα ημεραζωα. Ἐπιθυμω τους ωραιους ιχθυς. Το αιμα ειναι ερυθρον. Ἡ ωραιότερα ωρα του ετους εινε η ανοιξις. Ἡ εσπερα ητο πολυ ημερος. Ὁ ιεραξ ειναι πτηνον αρπακτικον. Ὁ ηνιοχος αφηκε τα ηνια της ορμητικως τρεχουσης αμαξης. Ὅσοι οι κατηχουμενοι προσελθετε μη τις των κατηχουμένων. Ὅσοι οι πιστοι. Χ

Γύμνασμα 30. Τί λέγεται ἐκθλίψις; Ποῖον εἶνε τὸ σημεῖον τῆς ἐκθλίψεως; Κάμε τὴν ἐκθλίψιν εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις:

Γράφε ἀλλ' ἐγώ.

✦ Ἀλλὰ ἐγώ, νὰ ἀποβάλλω, κατὰ αὐτὴν, κατὰ ἀρχὴν, διὰ αὐτόν, ὑπὸ ἐμοῦ, μετὰ ὀλίγον, κατὰ ἔτος, θὰ ἀναλάβω, κατὰ ὁδόν, ἀντὶ ἐμοῦ, κατὰ ἡμέραν, πολλὰ ἀγαθὰ, κατὰ ἡμᾶς. Χ

Γύμνασμα 31. Τὰς ἐξῆς συνθέτους λέξεις χωρίσον εἰς τὰ ἀρχικά των μέρη.

Προσεύχομαι, πάροδος, δίοδος, μετέχω, ἀνταμοιβή, ὑπακούω, διορίζω, ἀπέρχομαι, παρακοή, ἐφιππος, προσφέρω, παρακαλῶ, ἀπαιτῶ, διασπορά, συμφορά, διαδίδω, συγγράφω, ἐκφράζομαι, παράδειγμα. Χ

Γράφε οὕτω προσίχομαι = πρὸς καὶ εἶχομαι.

Γύμνασμα 32. Τί λέγεται συναίρεσις; Τὰς ἐξῆς ἀσυναίρετους λέξεις γράψον συνηρημένας.

Γαλέα, Ἀθηνάα, Ἑρμέας, συκέα, ἀμυγδαλέα, γέα, ἐπιμελέα, ἐπιμελέας, ἀμελέα, βασιλέες, ἀργυρέα, χρυσέα, σιδηρέα, ἀληθέων, Περικλέης, μνάα, ροδέα.

Γράφε οὕτω γαλέα = γαλή.

Γύμνασμα 33. Τί λέγεται κράσις; Κατὰ τί διαφέρει ἡ κράσις τῆς συναίρεσεως; Πόσα εἶνε τὰ φωνήεντα; Πῶς διακροῦνται; Ποῖα εἶνε τὰ μακρά, ποῖα τὰ βραχέα καὶ ποῖα τὰ δίχρονα; Ποῖα συλλαβὴ λέγεται βραχεῖα καὶ ποῖα μακρά; Εἰς τὴν λέξιν ἄνθρωπος, τί εἶνε ἡ συλλαβὴ θρω καὶ τί ἡ ποσ; Εἰς τὴν λέξιν δένδρα, τί εἶνε τὸ α; Διατί; Εἰς τὴν λέξιν οἰκία, τί εἶνε τὸ α, καὶ διατί; Διακρίνατε τὰς βραχεῖας

τῶν μακρῶν συλλαβῶν τῶν ἐπομένων λέξεων, θέτοντες κάτωθεν αὐτῶν τὸ σημεῖον τῆς μακρότητος (-) ἢ τὸ σημεῖον τῆς βραχύτητος (~).

Θεός, νῆσος, χώρα, σφαῖρα, χρόνος, σχολεῖον, παῖς, παιδία, πατήρ, μήτηρ, υἷς, κώδων, φήμη, πόλεμος, στόλος, πλοῖον, παιδεία, ἡγεμών, φέρετρον, φόρος, φωνεύς, πάσα, θήρα, θηρευτικός, κρεωπώληγς, σοφός, ἔδους, ἔθνος, σελήνη, φῶς, χειμῶν, θέρος, ἔντομον, λόγος, αὐστηρός, κηδεμών, φωλεά. ✕

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΝ - ΕΠΙΘΕΤΟΝ

Γύμνασμα 34. Ποῖαι λέξεις λέγονται οὐσιαστικά;

Γράψατε 10 οὐσιαστικά σημαίνοντα πρόσωπον. Γράψατε 10 ὀνόματα ζῴων. Γράψατε 10 ὀνόματα πραγμάτων. Διακρίνατε τὰ ὕλικά ἀπὸ τὰ αὐλά, δηλαδή τὰ συγκεκριμένα ἀπὸ τὰ ἀφηρημένα τῶν κατωτέρω οὐσιαστικῶν.

Γράφε οὕτω: ἡρεμία, ὄνομα οὐσιαστικὸν ἀφηρημένον.

Θερμάστρα, ὄνομα οὐσιαστικὸν συγκεκριμένον.

Ἠρεμία, θερμάστρα, στέγη, ἀγαθότης, μετάνοια, ταχύτης, βραδύτης, θύρα, παράθυρον, μετριοφροσύνη, ὑπερηφάνεια, φιλία, δένδρον, ἐλευθερία, σκληρότης, φόρεμα, λιτότης, ἄνθος, ρόδον, ροδῆ, ὑπακοή, φιλαργυρία, ἀπειθεία, βιβλίον, ἄμπελος.

Γύμνασμα 35. Διακρίνατε τὰ ὀνόματα τῶν δένδρων, ἀνθίων, καρπῶν, λαχανικῶν.

Γράφε οὕτω: λείκη, οὐσιαστικὸν προσηγορικόν, ὄνομα δένδρου.

Δεύκη	καστανέα	πορτοκαλέα	καρούα
ρόδον	μαργαρίτα	λάχανον	κάρουον
μήλον	ἀμύγδαλον	πεύκη	ὄξαλις
γεώμηλον	ροδακινέα	πιελέα	κεράσιον
βερύκοκκον	μηλέα	ἴρις	φασίολος
δοῦς	ἀπιδέα	ροδάκινον	συκῆ
ἴον	μυσοσωτὶς	μήκων	γεράτιον

Γύμνασμα 36. Διακρίνον τὰ ἐξῆς οὐσιαστικά εἰς συγκεκριμένα καὶ ἀφηρημένα.

Πτηνόν, βάτραχος, ἄμαξα, εὐσέβεια, σκληρότης, ξύλον, ἀθωότης, εὐγένεια, μηλέα, ὠραιότης, ἀταξία, ἀλήθεια, φῶς, ἥλιος, ἀστέρες, ψεῦδος, δικαιοσύνη, θάλασσα, πλοῖον, ὕδωρ, ταχύτης, διαύγεια, ἐλεημοσύνη, σοφία, ὀργή, λύπη, ἄγγελος, ψυχὴ, παιδεία, χαρά, σῶμα, σφαῖρα, ἀνὴρ, χῶμα, περίπατος, πράξις, ἀργία, ἐργασία.

Γύμνασμα 37. Ἀποκριθῆτε εἰς τὰς κατωτέρω ἐρωτήσεις, μεταχειριζόμενοι μίαν τῶν ἐξῆς λέξεων:

Ἄνθρωπος, ζῷον, φυτόν, πρᾶγμα, π. χ. ὁ λέων εἶνε ζῷον. Τί εἶναι ὁ λέων; ἢ μηλέα, ὁ ὑποδηματοποιός, ὁ πῖλος, ἢ γαλῆ, ἢ ροδῆ, ὁ ξυλουργός, ὁ παντοπώληγς, ὁ ζωγράφος, ὁ κηπουρός, ὁ πελαργός, ὁ ἀλιεύς, τὸ ὠρολόγιον, ὁ κύων, ὁ ἀετός, ὁ ἐλέφας, ἢ λύρα, ἢ γλαυῆ, ἢ βάφνη, ἢ χήν, ὁ κυνηγός, ὁ ἵππος, ὁ ἐργάτης, ὁ λόφος,

Γύμνασμα 38. Εὐρὲ τὸ ἐναντίον τῶν ἐπομένων λέξεων:

Ἡμέρα, πρωΐα, ἀσθένεια, τέλος, λύπη, ὠφέλεια, φῶς, γέρων, ὑγρασία, ἀταξία, ὕψος, ἀνὴρ, δεσπότης, θερμότης, ζωή, πτωχεία, ἀσέβεια, ἔχθρα, ἀλήθεια, δυστυχία.

Γύμνασμα 39. Γράψον ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ σου:

Οὐσιαστικά, σημαίνοντα πρόσωπον.

Οὐσιαστικά, σημαίνοντα ζῆα, πτηνά, ἕρπεια.

Οὐσιαστικά, ὀνόματα φυτῶν.

Οὐσιαστικά, ὀνόματα πραγμάτων.

Γύμνασμα 40. Κλίσεις τοῦ ἄρθρου.

Ἐνικός ἀριθμός.

	Ἄρσενικόν	Θηλυκόν	Οὐδέτερον
Ὄνομαστ.	ὁ	ἡ	τό
Γενικ.	τοῦ	τῆς	τουῦ
Δοτικ.	τῶ	τῆ	τῶ
Αἰτιατ.	τόν	τήν	τό
Κλητικ.	ὦ	ὦ	ὦ

Πληθυντικός ἀριθμός.

	Ἄρσενικόν	Θηλυκόν	Οὐδέτερον
Ὄνομαστ.	οἱ	αἱ	τά
Γεν.	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτικ.	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αἰτιατικ.	τούς	τάς	τά
Κλητικ.	ὦ	ὦ	ὦ

Ἀντίγραφον τρεῖς φορές τὰ ἄρθρα.

Γύμνασμα 41. Χώρισον τήν σελίδα τοῦ τετραδίου σου εἰς τρεῖς στήλας καί γράψον χωριστὰ τὰ ἄρσενικά, θηλυκά καί οὐδέτερα τῶν ἐξῆς ὀνομάτων.

Ἄρσενικόν	Θηλυκόν	Οὐδέτερον
ὁ ποταμός	ἡ γῆ	τὸ παιδίον

Ποταμός, γῆ, γυνή, ἄνθρωπος, μαθητής, μαθήτρια, παιδίον, τετράδιον, ἀνὴρ, γραφίς, ἄνεμος, οἰκία, θάλασσα, ἕδωρ, πῦρ, μάχαιρα, ἔφθαλμός, σῶμα, οὐρά, γάλα, τράπεζα, δρέπανον, ἀγρός, ἄροτρον, χαίτη, λέων, καρπός, ἔνδυμα, χάρτις, μελανοδοχείον, αἶθουσα, δωμάτιον, σχολεῖον, ναός, θρανίον, ἔδρα, ὄνουξ, ρίζα, ἄλευρον, νέφος, ἀστὴρ, πλοῖον, φύλλον, κλάδος, ἀήρ, λαιμός, πούς, ἄνθος.

Γύμνασμα 42. Ἀντίγραφον τὰς ἐπομένας προτάσεις καί πρόσθεε ἀντὶ τῆς — τὸ ἀρμόδιον ἄρθρον.

— διδάσκαλος, — μὲν ἐπιμελεῖς μαθητὰς ἐπαινεῖ — δὲ ἀμελεῖς ἐπιπλήττει. Μοὶ εἶνε ἄγνωστος — γράψας — ἐπιστολήν αὐτήν. — χρῶμα — οὐρανοῦ εἶνε κυανοῦν. Ἐν — πόλεις ζῶσι πλείοτεροι ἄνθρωποι ἢ ἐν — χωρίοις. — ἄνθη — μηλέας εἶνε ἐρυθρά. — ζωή — ἀνθρώπου εἶνε βραχεία. — Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνέστη — τρίτη ἡμέρα. Πολλὰ ἔντομα ζῶσιν ἐν — κήποις. — γῆ στρέφεται περὶ — ἥλιον. Ἐμαθες — μάθημά σου. Οὐδεὶς πιστεύει — ψεύστην. — μητέρες ἐπαινοῦσι — θυγατέρας των. — μαθηταὶ πρέπεινὰ σπουδάσωσιν ἐπιμελῶς. Ἐν — σχολεῖν διδασκόμεθα πολλὰ χρήσιμα. — ἀνάγνωσις εἶναι — τροφή τοῦ πνεύματος. — φύλλα — δένδρων

ἤρχισαν νὰ πίπτωσιν. — μητέρες ἄς μὴ συγχωρῶσι εὐκόλως — σφάλματα — θυγατέρων των.

Γύμνασμα 43. Ἀντίστρεψον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξῆς λέξεων.

Αἱ γραφίδες, τὰ σχολεῖα, τὰ ἀκρωτήρια, τὸ ἄνθος, ἡ χελιδὼν, τὸ θυμιατήριον, οἱ λόφοι, τὰ τείχη, αἱ ἄμαξαι, τὰ ὕδατα, ἡ πεδιάς, τὸ κἀνιστρον, οἱ τροχοί, αἱ λίμναι, ὁ λειμὼν, ὁ γεωργός, τὸ μελανοδοχεῖον, ὁ ποταμός, ὁ κήπος, ὁ ψάλτης.

Γύμνασμα 44. Σχημάτισον τὸν πληθυντικὸν τῶν ἐξῆς ὀνομάτων.

Ἡ καρδία, τὸ θρανίον, ἡ ὁδός, τὸ δένδρον, ὁ πνεύμων, ἡ φιάλη, ἡ κάμηλος, ὁ ἀλέκτωρ, ἡ κνήμη, τὸ κἀνιστρον, ἡ ἀγέλας, ὁ βωμός, τὸ στόμα, τὸ ποτήριον, ὁ ὄνος, ἡ τράπεζα, ἡ θύρα, ἡ τέφρα, ἡ σταφυλή, ἡ ἐπιστολή, ὁ ἀδελφός, τὸ ὄργανον, ἡ γαλῆ, ὁ μῦς. χ

Γύμνασμα 45. Σχημάτισον τὰ θηλυκὰ τῶν κατωτέρω ὀνομάτων.

Ὁ πατήρ, ὁ ἀνὴρ, ὁ θεῖος, ὁ ἀνεψιός, ὁ ἀνάδοχος, ὁ ἀδελφός, ὁ υἱός, ὁ ἀλέκτωρ, ὁ ποιητής, ὁ προστάτης, ὁ ἵππος, ὁ πάππος.

Γύμνασμα 46. Τὰ ὀνόματα τῆς α' κλίσεως λήγουσιν τὰ μὲν ἀρσενικά εἰς ας καὶ ης, τὰ δὲ θηλυκὰ εἰς α καὶ εἰς η.

Ἀντίγραψον τὰς καταλήξεις τῆς πρώτης κλίσεως τρεῖς φορές τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ τρεῖς φορές τὰς τοῦ θηλυκοῦ.

Καταλήξεις ἀρσενικοῦ γένους.

Ἐνικός Ἀριθμὸς	Πληθυντικός ἀριθμὸς
Ὄνομαστικὴ ας καὶ ης	αι
Γενικὴ ου	ων
Δοτικὴ α η	αις
Αἰτιατικὴ αν ην	ας
Κλητικὴ α η	αι

Καταλήξεις θηλυκοῦ γένους

Ἐνικός ἀριθμὸς	Πληθυντικός ἀριθμὸς
Ὄνομαστικὴ α καὶ η	αι
Γενικὴ ας ης	ων
Δοτικὴ α η	αις
Αἰτιατικὴ αν ην	ας
Κλητικὴ α η	αι χ

Γύμνασμα 47. Κλίνον τὰ ἐξῆς ὀνόματα τῆς πρώτης κλίσεως:

Ὁ κοχλίας, ὁ κριτής, ἡ φυγή, ἡ νίκη, ἡ σκιά, ἡ ἑορτή, ἡ λόγχη, ἡ θήκη, ὁ μαθητής, ὁ τελώνης, ἡ χώρα, ἡ ἀλήθεια, ἡ ρίζα, ἡ φιάλη, ὁ πολίτης, ἡ στήλη, ἡ κλίνη, ἡ αὐλή, ἡ ζύμη.

Γύμνασμα 48. Ἀντικαταστήσατε τὰς στιγμὰς διὰ καταλλήλου οὐσιαστικοῦ.

Ὁ ... ζυμῶνει τὸν ἄρτον. Ὁ ... κατασκευάζει ὑποδήματα. Ὁ ... κατασκευάζει τοὺς πέλους. Ὁ ... κατα-

σκευάζει μαχαίρας. Ὁ ... συλλαμβάνει τοὺς κλέπτας. Ὁ ... κατασκευάζει πέδιλα. Ὁ ... πωλεῖ κρέας. Ὁ ... ἀναζητεῖ τὸ θήραμα. Ὁ ... κατεργάζεται τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα.

Γύμνασμα 49. Ἀντικαταστήσατε τὰς στιγμὰς διὰ κατάλληλου οὐσιαστικοῦ.

Ὁ ἀλιεὺς συλλαμβάνει ... Ἡ ... συλλαμβάνει τοὺς μύς. Ὁ ... φυλάττει τὸ ποίμνιον. Ἡ ... τρώγει τὰς ἄρνιθας. Ὁ ... σὺρει τὸ ἄροτρον. Ὁ ... κατεσπάραξε τὸ μικρὸν ἄρνιον. Ὁ ... ἔρπει. Ἡ ... κακκαρίζει. Ὁ ... χρεμετίζει. Τὸ ... μάς δίδει τὸ μαλλίον.

ΕΠΙΘΕΤΟΝ

Γύμνασμα 50. Ποῖαι λέξεις λέγονται ἐπίθετα;

Ἀντικατέστητον τὰς στιγμὰς δι' ἑνὸς ἐπιθέτου σημαίνοντος τὸ χρῶμα ἐκάστου ἀντικειμένου.

Ἡ εἰκὼν εἶναι ... Τὸ χέρτον εἶναι ... Ἡ μελάνη εἶναι ... Ὁ ἀνθραξ εἶναι ... Ὁ οὐρανὸς εἶναι ... Ἡ τέφρα εἶναι ... Ὁ χρυσοῦς εἶναι ... Τὸ ἀφρόγαλα εἶναι ... Τὸ βούτυρον εἶναι ... Ἡ ζάχαρις εἶναι ... Ἡ μήκων εἶναι ... Τὸ ἴον εἶναι ... Ὁ ἄργυρος εἶναι ... Ἡ ραφανὶς εἶναι ... Ἡ μυοσωτὶς εἶναι ... Ἡ μυῖα εἶναι.

Γύμνασμα 51. Διάρκρινον τὸ ἐπίθετον ἀπὸ τὸ οὐσιαστικόν.

Γράφε εὐφυῆς (ὄνομα ἐπίθετον), ζῦφον (ὄνομα οὐσιαστικόν).

Τὸ εὐφυῆς ζῦφον	Ἡ φλύαρος κίσσα
τὸ ὑψηλὸν δένδρον	τὸ ἀσφαλὲς τείχος
ὁ ἀφηρημένος μαθητὴς	ὁ γόνιμος ἀγρὸς
τὸ ὠραῖον τοπίον	ὁ αὐστηρὸς διδάσκαλος
ἐργασία συνεχῆς	ὁ κομφὲς πῖλος
φιλικὸς χαιρετισμὸς	ἡ λαμπρὰ ἡμέρα
ὁ παγερὸς ἄνεμος	ὁ καλλιστεργήσιμος ἀγρὸς
πρόσωπον ὠχρὸν	ὁ ἡσυχὸς βίος
ζωηρὸν παιδίον	ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος

Γύμνασμα 52. Εἰς ἕκαστον οὐσιαστικόν πρόσθετε τὸ κατάλληλον ἐπίθετον.

Ἡ ... ἱστορία. Ὁ ... χρυσοῦς. Τὸ ... μάθημα. Ὁ ... ἄνθρωπος. Ὁ ... ἄργυρος. Τὸ ... διήγημα. Τὸ ... πρόσωπον. Ὁ ... σίδηρος. Ὁ ... καθηγητής. Ἡ ... φυσιογνωμία. Ἡ ... κυψέλη. Ἡ ... γῆ. Ὁ ... υἴς. Ἡ ... μέλισσα. Τὸ ... πρόβλημα. Τὸ ... παιδίον. Ἡ ... οἰκοδέσποινα. Ἡ ... τιμωρία.

Γύμνασμα 53. Ἀντικαταστήσατε τὰ ἐπίθετα διὰ τῶν ἀντιθέτων αὐτοῖς.

Ὁ ὠραῖος κήπος. Ἡ λευκὴ γαλή. Ἡ ὑψηλὴ οἰκία. Ἡ πλατεῖα ἐδὸς. Ὁ γόνιμος ἀγρὸς. Ὁ δίκαιος ἀνὴρ. Ὁ ἐρμητικὸς ποταμὸς. Τὸ φαιδρὸν παιδίον. Τὸ διασκεδαστικὸν βιβλίον. Τὸ σκοτεινὸν δωμάτιον. Ἡ ἐμαλὴ ἐδὸς. Τὸ λαίμαργον ζῦφον. Ἡ ὑγρὰ γῆ. Ἡ παχσία

ἔρnis. Ὁ χονδρὸς δαυλός. Τὸ καθαρὸν ἔνδυμα. Ἡ φί-
λεργος κόρη. Ἡ ἀνδρεία γυνή.

Γύμνασμα 54. Τὰ ὀνόματα τῆς δευτέρας κλίσεως λή-
γουσι τὰ μὲν ἀρσενικά καὶ θηλυκὰ εἰς *ος*, τὰ δὲ οὐδέτερα
εἰς *ον*.

Καταλήξεις τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ γένους. Κατα-
λήξεις οὐδετέρου γένους.

Ἐνικ. ἀριθμός. Πληθ. ἀριθμός. Ἐνικ. ἀριθμός. Πληθ. ἀριθμός.

Ὄνομαστ.	<i>ος</i>	<i>οι</i>	<i>ον</i>	<i>α</i>
Γενική	<i>ου</i>	<i>ων</i>	<i>ου</i>	<i>ων</i>
Δοτική	<i>ω</i>	<i>οις</i>	<i>ω</i>	<i>οις</i>
Αἰτιατική	<i>ον</i>	<i>ους</i>	<i>ον</i>	<i>α</i>
Κλητική	<i>ε</i>	<i>οι</i>	<i>ον</i>	<i>α</i>

Ἀντίγραφον τρεῖς φορές τὰς καταλήξεις τοῦ ἀρσενικοῦ,
θηλυκοῦ καὶ οὐδετέρου γένους τῆς δευτέρας κλίσεως.

Γύμνασμα 55. Κλίνον τὰ ἑξῆς ὀνόματα:

Ποταμός, σάκκος, ἀδελφός, νόμος, σίτος, δοῦλος,
ἄμπελος, ψῆφος, πτερὸν, μέτρον, φάρμακον, νεῦρον,
τάφος, δρόσος, νόσος, βάσανος, ρόδον, ποτήριον, φυτόν,
κιβωτός, ἔλαφος.

Γύμνασμα 56. Συμφωνία τοῦ ἐπιθέτου πρὸς δύο ἢ
πλείονα οὐσιαστικά.

Ὁ λέων καὶ ἡ λεοπάρδαλις εἶναι (σκληρὸς, ἄγριος,
αἰμοδόρος). Ἡ ὄδὸς καὶ τὸ λιθόστρωτον εἶναι (ῥαίος,
νεόκτιστος, εὐρύς). Ὁ κήπος καὶ ὁ περίβολος εἶναι
(ἀπέραντος). Οὗτος ὁ ἀνὴρ καὶ αὕτη ἡ γυνή εἶναι (ἀξια-

γάπητος). Τοῦτο τὸ κεράσιον καὶ τοῦτο τὸ ἄπιον εἶναι
(ῥιμος). Ὁ σίτος καὶ ἡ κριθή εἶναι (ἄφθονος). Ὁ ζω-
γράφος καὶ ὁ γλύπτης εἶναι λίαν (ἐπιδέξιος). Ὁ μικρὸς
υἶδς καὶ ἡ μικρὰ θυγάτηρ εἶναι (προσεκτικός). Ὁ Γεώρ-
γιος καὶ ἡ Ἑλένη εἶναι (σιωπηλός). Ἡ Μαρία καὶ ὁ
Παῦλος εἶναι (εὐθυμος). Ὁ Πέτρος καὶ ἡ ἀδελφή του
εἶναι (εὐχαριστημένος). Τοῦτο τὸ ροδάκινον καὶ τοῦτο τὸ
ἀμύγδαλον εἶναι (ἐξαίρετος). *Υ*

Γύμνασμα 57. Τῆς τρίτης κλίσεως τὰ ὀνόματα εἶναι
ἀρσενικά, θηλυκὰ καὶ οὐδέτερα καὶ λήγουσιν εἰς τὴν ὀνομα-
στικὴν τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ εἰς τὰ φωνήεντα *α, ι, υ, ω*, ἢ
εἰς τὰ σύμφωνα *ν, ρ, σ, ξ, ψ*.

Ἐνικός ἀριθμός.

	<i>Ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν</i>	<i>Οὐδέτερον</i>
Ὄνομαστική	<i>ς ἢ —</i>	<i>—</i>
Γενική	<i>ος ἢ ως</i>	<i>ος</i>
Δοτική	<i>ι</i>	<i>ι</i>
Αἰτιατική	<i>ν ἢ α</i>	<i>—</i>
Κλητική	<i>—</i>	<i>—</i>

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομαστική	<i>ες</i>	<i>α</i>
Γενική	<i>ων</i>	<i>ων</i>
Δοτική	<i>σι (ν)</i>	<i>σι (ν)</i>
Αἰτιατική	<i>ας</i>	<i>α</i>
Κλητική	<i>ες</i>	<i>α</i>

Ἀντίγραφον τρεῖς φορές τὰς καταλήξεις τῆς τρίτης
κλίσεως.

Γύμνασμα 58. Τὰ ἐπίθετα ἔχουσι τρία γένη: ἀροεικόν, θηλικόν καὶ οὐδέτερον. Σχημάτισον τὰ τρία γένη τῶν ἐξῆς ἐπιθέτων.

Καθαρός, ἄθλιος, καλός, ἱερός, χρυσοῦς, σιδηροῦς, νέος, σοφός, κοῦφος, δίκαιος, λεπτός, τυφλός, μόνος, ἐπιτήδειος, σπουδαῖος, ἀναγκαῖος, ἀνθρώπινος, κοῖλος, φανερός, ψυχρός, πιστός.

Γύμνασμα 59. Κλίνον τὰ ἐξῆς ἐπίθετα:

Ὁ χαλκοῦς δίσκος, ἡ σιδηρὰ κλίμη, τὸ ἀργυροῦν πεντάφραγκον, ἡ λινὴ στολή, τὸ κυανοῦν ἄνθος, ὁ ἀργυροῦς σταυρός, ἡ χρυσοῦς ζώνη, τὸ χρυσοῦν ἀγγεῖον.

Γύμνασμα 60. Εἰπέ τὰ τρία γένη τῶν κατωτέρω ἐπιθέτων:

Βαρύς, γλυκός, ταχύς, πᾶς, πλατύς, δασύς, βραχύς, χαρῖεις, τάλας, μέλας, γράψας, λύων, λυθῖς, ὄξύς, ἀμβλύς, εὐθύς.

Γύμνασμα 61. Ἀντικαταστήσατε τὰς στιγμὰς διὰ τοῦ ἐπιθέτου εἰς τὸ κατάλληλον γένος.

Πρασίνη ὀπώρα	φύλλον
Μέλας ἀνθραξ	μελάνη
Ὁραῖον πτηνόν	χελιδῶν
Φλύαρον παιδίον	θυγάτηρ
Ὁ γαλανός οὐρανός	θάλασσα
Τὸ ὀρθὸν γύμνασμα	ἐρμηνεία
Τὸ περίλυπον πρόσωπον	φυσιογνωμία
Ὁ ὄξύς ἥλιος	βελόνη
Ὁ παγωμένος ὠκεανός	θάλασσα

Γύμνασμα 62. Κλίνον.

Ὁ ποικίλος χιτών, ὁ πιστός σύντροφος, τὸ ὑψηλὸν ὄρος, ἡ πλουσία οἰκογένεια, ἡ γενναία μήτηρ, ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, ἡ ξυλίνη γέφυρα, ἡ στενὴ ὁδός, ἡ ἐναντία γνώμη, ἡ τακτικὴ ὥρα, ἡ ραγδαία βροχή, τὸ ἐπιβαλλόμενον καθήκον, ἡ κούφη κεφαλή, ἴση μερίς.

Γύμνασμα 63. Διάκρινον τὸ γένος, τὸν ἀριθμόν, τὴν πτώσιν καὶ τὴν κλίσιν, εἰς ἣν ἀνήκει ἕκαστον τῶν κατωτέρω οὐσιαστικῶν:

Ὁ μαθητής, τῶν παιδῶν, τοῖς πατράσι, τῶν ἀνθέων, ὁ σκώληξ, τὸν ἀνακτα, τὴν θλίψιν, ὁ πόλεμος, τὸ κινάβαρι, τὴν ὄσφυν, ἡ πόλις, τῆς δρυός, ὁ βαφεύς, τὰ δένδρα, τὰ δάση, τοὺς ρύακας, τῶν λεόντων, τὴν φύσιν, τὸν Δημιουργόν, τῶν ποταμῶν, τῆς ἐπαύλειος, τῆς εὐγνωμοσύνης, τῆς νεάνιδος, ὡ νεανία.

Γύμνασμα 64. Εἰπέ τὰ τρία γένη τῶν ἐπιθέτων:

Σώφρων, ἀσφαλής, ἔρημος, ψευδής, νοήμων, κρείσσων, καλλίων, μείζων, ἐνδοξος, πένθιμος, πανοῦργος, γενέθλιος, ἄπειρος, ἄτολμος, κενόδοξος, ματαιόδοξος, ἀληθής, αὐθάδης, συνήθης, χρηστοθήης, ποδῆρης, εὐώδης, σαφής, αὐτάρκης, συγγενής, ἀσεβής, ἐπιμελής. *

Γύμνασμα 65. Εἰπέ τὰ τρία γένη τῶν ἐξῆς ἐπιθέτων:

Ἠδύς, αἰσχρός, πολὺς, μικρός, ράδιος, μέγας, ὠραῖος, ἐχθρός, ἄσμενος, ἄρπαξ, ἦσυχος, βλάξ, χεῖρων, πλείων, ἐλάσσων, ἐλάχιστος, αἰσχιστος, πλείστος, μέγιστος,

κράτιστος, ἀμείνων, ἀκανθωτός, σκληρός, λείος, ἑμα-
λός, φίλεργος, ἡμερος, ἀδύνατος, πρέσκαιρος, ἄκυρος,
δροσερός, διαφανής, ὀριζόντιος, κάθετος, ἀσύνητος, συνε-
τός, ἔσχατος, φαλακρός, ἡχητός, νομαδικός, πλημμυλής.

Γύμνασμα 66. Συμφωνία τοῦ ἐπιθέτου πρὸς δύο ἢ
πλείονα οὐσιαστικά.

Ὁ Παῦλος καὶ ἡ Μαρία εἶνε (φρόνιμος, εὐσεβής, τί-
μιος καὶ εὐγενής). Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Σκωτία εἶνε (ἑμι-
χλώδης, ὑγρός), ἀλλὰ πάντοτε (χλωρός). Ἡ Ἑλβετία
καὶ ἡ Αὐστρία εἶναι χώραι (ἄρεινός). Τὸ κοκκινογούλι-
ον, τὸ δαυκίον καὶ τὸ γογγύλιον εἶναι (γλυκός, σακ-
χαρώδης, καὶ ὀλίγον ἄνοστος). Ὁ χρυσός καὶ ὁ ἄργυ-
ρος εἶναι (σιλιπνός, σκληρός, ἀναλλοίωτος καὶ πολὺ
στερεός). Ὁ μόλυθος καὶ ὁ κασσίτερος εἶναι (μαλακός,
λευκός, βαρύς)· τήκονται εὐκόλως καὶ εἶναι θηλυτηριώ-
δης). Τὸ μάρμαρον καὶ ὁ λίθος εἶναι (ψυχρός καὶ ἐπιδε-
κτικὸς λειάνσεως). ✕

Γύμνασμα 67. Τὰ ἐπίθετα ἔχουσι τρεῖς βαθμοὺς: τὸν
θετικόν, συγκριτικόν καὶ ὑπερθετικόν.

Σχημάτισον τοὺς τρεῖς βαθμοὺς τῶν ἑξῆς ἐπιθέτων, προ-
σάπτων εἰς τὸ θετικὸν τὴν ὑπερθετικὴν τε καὶ τὸν ὑπερθετικόν.

Νέος, ἤρεός, ἐνδοξός, φιλόστοργος, καθαρός, σεμνός,
πονηρός, μωρός, ὠραίος, δίκαιος, ἀνδραίος, ὑγρός, ἑλα-
φρός, φρόνιμος, ὑψηλός, φίλος, μικρός, παλαιός, ἄγροϊ-
κός, φυσικός, σκοτεινός, φωτεινός, σιωπηλός, χρήσιμος,
λόγιος, ἐλλόγιμος, χαμηλός, ἔμπειρος, ἐπιτήδειος, πα-

νοῦργος, πένθιμος, λεπτός, ἐνάντιος, φανερός, στενός,
πλούσιος, κοῦφος.

Γύμνασμα 68. Σχημάτισον τὰ παραθετικά τῶν ἑξῆς
ὀνομάτων:

Ἐπιμελής, εὐκλής, χαρίεις, πένης, νοήμων, ἀπλοῦς,
πτωχός, ἄσμενος, εὐδιος, πλεονέκτης, ἄρπαξ, λάλος,
μάταιος, λιτός, ἰσχυρός, πολὺ, εὐθυμος, φιλόψυχος, εὐ-
χυμος, ἑδραῖος, ἐπικίνδυνος, πολῦτιμος, τίμιος, φιλόνομος,
ἀνιαρός, εὐθύς, βαρύς, θρασύς, πλατύς, δασύς, τρυφερός,
χθαμαλός, φίλος, ἅγιος, σοφός, σαφής. ✕

Γύμνασμα 69. Γράψον διαδοχικῶς τοὺς τρεῖς βαθμοὺς.

Γράψε οὕτω: Ὁ Μάιος εἶνε θερμός. Ὁ Ἰούνιος εἶναι θερ-
μότερος καὶ ὁ Ἰούλιος θερμότερος.

Ὁ Μάιος εἶναι θερμός, ὁ Ἰούνιος εἶναι... καὶ ὁ Ἰού-
λιος... Ὁ Πατήρ ἔχει πολλοὺς φίλους, ὁ θεῖος... καὶ ὁ
πάππος... Αἱ θυγατέρες μου εἶναι ἐπιμελεῖς, οἱ υἱοί μου...
καὶ οἱ μαθηταί μου... Ἡ χιὼν εὐεργετική, ἡ βροχή...
καὶ ἡ ὑγρασία... διὰ τὰ φυτά. Τὸ μῖσος εἶναι: κακόν, ἢ
ἐκδέκτης... καὶ ἡ χαιρεκακία... Ὁ μύρμηξ εἶναι ἐρ-
γατικός, αἱ μέλισσαι... τὰ πτηνά... Αἱ θυγατέρες εἶναι
φιλόστοργοι, οἱ πατέρες... καὶ ἡ μήτηρ... Ὁ ἀνὴρ εἶναι
αἰδήμων, ἡ γυνή... καὶ τὸ κοράσιον... Ὁ οἶνος εἶναι
γλυκός, ἢ ζάχαρις... καὶ τὸ μέλι... ✕

Γύμνασμα 70. Γράψον διαδοχικῶς τοὺς τρεῖς βαθμοὺς:

Αἱ ἡμέραι κατὰ τὸν Μάρτιον εἶναι μακρ... τὸν Ἀπρί-
λιον... καὶ τὸν Ἰούνιον... Αἱ νύκτες κατὰ τὸν Ὀκτώβριον

εἶναι μακρ... τὸν Νοέμβριον... καὶ Δεκέμβριον... Ἡ καρδερίνα εἶναι πτηγὸν λαλ... ἢ χειλιδῶν... καὶ ἡ κορώνη... Οἱ ἵπποι εἶνε ἰσχυρ... οἱ βόες... καὶ οἱ ἐλέφαντες... Ὁ λέων εἶνε ἀγρι... ἢ τίγρις καὶ ἡ θάινα...

Γύμνασμα 71. Ποῖα πράγματα εἶνε στρογγύλα, τετράγωνα, πλατιά, στενά, ὀξεία, μακρά, βραχέα, ὑψηλά, χαμηλά, παχέα, λεπτά, μεγάλα, μικρά, βαθέα, διαφανή, καμπύλα, εὐθέα, ὀριζόντια, πλάγια, κάθετα;

Γύμνασμα 72. Τι εἶναι σκληρόν, μαλακόν, λεῖον, ἀνώμαλον, κοπιερόν, θερμόν, χλιαρόν, ψυχρόν, ὀρεπτόν, ἐλαφρόν, βαρύν, ὑγρόν, γλυκύν, πικρόν, ἀλμυρόν, ὀξεινόν;

Γύμνασμα 73. Γράφε σὺ τῶ: ὁ κύων εἶνε νοήμων.

Ποῖον ζῷον εἶνε νοήμον, πιστόν, δειλόν, φιλεργον, ἡμερον, ἀγριον, ἰσχυρόν, ἀδύνατον, ταχύπουν, βραδύν, πονηρόν;

Ποῖον ζῷον εἶνε πτερωτόν, τριχωτόν, ἀκανθωτόν, φωλιδωτόν, ἀτριχον, λεπιδωτόν; Ποῖα πράγματα εἶνε λευκά, μελανά, ἐρυθρά, κυανὰ, κίτρινα, ξανθά, πράσινα, ποικιλόχροα, στιλπνά, καστανίνα;

Γύμνασμα 74. Κλίνον τὰ ἐξῆς ὀνόματα:

Ἡ καλή μαθήτρια, ἡ ξηρὰ γῆ, ὁ ὑπηρέτης, ὁ ποιητής, ὁ δικαστής, ὁ δεσπότης, ὁ νεανίας, ὁ μαθητής, ὁ ταμίας, ἡ ὠραία κόρη, ὁ ἐπαίτης, ἡ τακτικὴ ὥρα.

Γύμνασμα 75. Κλίνον τὰ ἐξῆς ὀνόματα:

Ἡ γεωμετρία, ἡ γαληνιαία θάλασσα, ἡ ὀρισμένη

ἐργασία, ὁ στρατιώτης, ὁ βιβλιοπώλης, ὁ Πέρσης, ὁ Πατριάρχης, ἡ δίκαια τιμωρία, ἡ ἀξία ἀμοιβή.

Γύμνασμα 76. Κλίνον τὰ ἐξῆς ὀνόματα:

Ἡ τιμή, ἡ κλίνη, ἡ ἐρτή, ἡ σιγή, ἡ κρήνη, ἡ χώρα, ἡ Κιτρίνη θάλασσα, ἡ ἐργατικὴ μέλισσα, ἡ ξυλίνη θύρα, ἡ γλυκεία ὀπώρα, ἡ στρογγύλη σφαῖρα, ἡ σιδηρὰ σφύρα, ἡ χαρά, ἡ χαλκίνη πύλη, ἡ τύχη.

Γύμνασμα 77. Τόνισον τὰς ἐξῆς λέξεις:

Ἡ διευθυντρια, τὴν στρωμνὴν, τὴν ἔδραν, τῆς κεφαλῆς, τοῦ μαθητοῦ, τὴν ποιητριαν, τὴν ποιητῆ, τῆς μακρας σιωπῆς, τὴν πλατειαν ριζαν, τὸν μαθητην, ἡ ἀναγκαῖα τροφή, τῶν κνημῶν, ἡ τραχεῖα ἔδος, καλῆν, ἀρχαίαν ἱστορίαν, οἰκτρα, τεχνίται.

Γύμνασμα 78. Τόνισον τὰς ἐξῆς λέξεις:

Ἰδῶνται, Γαλαταί, Περσῶν, καλας νικας, καλαι νικαι, χριστιανικὴν λατρείαν, σπουδαιαν ἐργασίαν, μεγαλῆς νικῆς, σιδηρὰ γεφυρα, σιδηρας γεφυρας, τῆ μεγαλῆ φυλακῆ, οἱ Ἀτρεῖδαι, τοὺς δεικτας, τῶν δεικτῶν, οἱ δεικται, ἡ νησσα, τῆς νησσις.

Γύμνασμα 79. Κλίνον τὰ κατωτέρω ὀνόματα:

Ὁ καλλιτέχνης ἄνθρωπος, ἡ μεγάλη ἡπειρος, τὸ ἐρπετόν ζῷον, τὸ ὠριμον σῦκον, ὁ μακρὸς ξιφίας, ὁ δοῦλος, ἡ ταχεῖα ἔλαφος, ὁ μικρὸς τολμητίας, ὁ ἀξιος ἀνταγωνιστής, ὁ τίμιος πολίτης, ὁ ἀνδρείος Ἀσιάτης, ὁ ἔμπειρος τεχνίτης, ἡ ὠραία περιστερὰ, ἡ καλή μοῖρα

Γύμνασμα 80. Κλινον τὰ κατωτέρω ὀνόματα:

Περίπλους, τὸ χρυσοῦν ἀνδράποδον, ὁ εὖνους ἄνθρωπος, ὁ διπλοῦς μανδύας, τὸ τριπλοῦν ἱμάτιον, ἡ ἄχρους στεφάνη, ὁ μαθηματικὸς νοῦς, ἡ χαλκόχρους φυλή, τὸ εὐχρουν παιδίον, ὁ ἰσχυρὸς κατάρρους, ὁ ἀγγίλους τεχνίτης, ὁ ἐπιδέξιος ζωγράφος, ὁ διάσημος καλλιτέχνης, ὁ δεξιὸς μαθητής.

Γύμνασμα 81. Χώρισον τὸ θέμα ἀπὸ τῆς καταλήξεως τῶν ἐξῆς τριτοκλίτων καὶ εἰπέ τι εἶνε ὡς πρὸς τὸν χαρακτήρα ἕκαστον.

Γράφε: Χάλυθος, χαλυβὴ ἢ ρίζα, ὁ ἢ κατάληξις, ὡς πρὸς τὸν χαρακτήρα χειλεοφωνόληκτον ὡς ἔχον χαρακτήρα β.

Χάλυθος, παιδός, ἥρωας, σωτήρα, φλέβας, κήρυκες, μάστιγα, ὄνυχα, κόλακα, κλιμάκων, πτέρυγος, λαίλαπι, γέροντος, πάντες, πένητες, ὀδόντι, λαμπάδες, ὄρνιθα, χάριτος, σώματι, πέρατα, φῶτα, πάλιν, φρόνησιν, πόλεων, ἔριδι.

Γύμνασμα 82. Ὅμοιον πρὸς τὸ 81.

Κώδωνος, εὐδαίμονα, ποιμένων, φωνήεντος, ἀρχοντος, ἑβδομάδα, καθήκοντος, λαβόντες, γέροντες, τοῦ θεράποντος, λέοντα, ἰδρῶτι, χειρός, ὄνυξι, ἀδάμαντας, πλακοῦντα, ἐνδύματα, βλέμματα, γαλλίδας, ἐσθῆτα, ζητήματα, κομψότητα, ἐντύπωσιν, ἀνυψώσεις, ἐπιδείξεις, ἐμπορεύματος, φθίσεως, διευθύνσεως, τοποθέτησιν, καταστήματα, ἐγκατασταθέντα, πάντες, οἰνοπνεύματος, ἐπαύσεις, παραστάσεων, καταγιγίδα, φροντίδι.

Γύμνασμα 83. Κλινον τὰ ἐξῆς.

Ὁ ὀρητικὸς ποταμός, ὁ δεινὸς λόγος, ὁ καλὸς τρόπος, ὁ λαμπρὸς ἥλιος, ὁ δίκαιος κριτής, ἡ βαρεῖα νόσος, ἡ ὠραία νῆσος, ὁ φιλόστοργος υἱός, ὁ πλούσιος ἄνθρωπος, ἡ μακρὰ ράβδος, ἡ λεπτή ὕαλος, ὁ μικρὸς μαθητής, ἡ τακτικὴ μαθήτρια.

Γύμνασμα 84. Κλινον τὰ ἐξῆς ὀνόματα:

Ὁ ποιμήν, ὁ μῆν, ἡ ρίς, ἡ Σειρήν, ὁ ἀγών, ὁ πύγων, ὁ χειμών, ἡ ἀκτίς, ἡ εἰκὼν, ὁ δαίμων, ὁ βραχίων, ὁ μέλας, ὁ εὐδαίμων, ὁ ἐλεήμων, ἡ χελιδὼν, ὁ σώφρων.

Γύμνασμα 85. Κλινον τὰ ἐξῆς ὀνόματα:

Τὸ νοήμον κοράσιον, τὸ εὐγνώμον τέκνον, τὸ εὐδαιμον παιδίον, τὸ ἐλεήμον θυγάτριον, ὁ πρόθυμος κλητήρ, ὁ καθαρὸς ἀήρ, ὁ εὐγλωττος ρήτωρ, ὁ ἀνοικτὸς κρατήρ, ὁ δόλιος μνηστήρ.

Γύμνασμα 86. Κλινον τὰ ἐξῆς ὀνόματα:

Ὁ κώνωψ, ὁ κόραξ, ὁ ὄνυξ, ἡ πτέρυξ, ἡ φλέψ, ὁ πίναξ, ὁ ἀνθραξ, ὁ ρύαξ, ἡ πλάξ, ἡ μάστιξ, ἡ αἶξ, ὁ τέτιξ, ἡ φλόξ, ἡ σάλπιγξ, ὁ λάρυγξ, ὁ μύρμηξ, ὁ γύψ, ὁ χάλυψ, ἡ λαίλαψ, ἡ λάρναξ, ἡ κλίμαξ, ἡ σάρξ, ἡ κάλυξ, ἡ ράξ, ὁ φάρυγξ.

Γύμνασμα 87. Κλινον τὰ ἐξῆς ὀνόματα:

Ἡ ἀγροτικὴ συνήθεια, ἡ χρυσὴ ταινία, ἡ λεπτὴ περικνημὶς, ὁ δεξιὸς ὤμος, τὸ εὐαγγελικὸν παράγγελμα,

ἢ κακὴ φήμη, τὸ θαυμαστὸν κειμήλιον, ἢ ἀκλόνητος πεποθήσις, τὸ σωτήριον πνεῦμα, ἢ πατρικὴ ἐστία.

Γύμνασμα 88. Κλίνον τὰ ἑξῆς:

Τὸ πολῦτιμον δῶρημα, τὸ λεπτουργὸς περιδέραιον, ἢ δημοσία παιδεύσις, ἢ ἀτελής ἀγωγή, ἢ οἰκιακὴ εὐδαιμονία, ἢ αἰδήμων γυνή, ὁ σῶφρων ἀνὴρ, ἢ ὄξεϊα ἔρασις.

Γύμνασμα 89. Πόσων εἰδῶν εἶναι τὰ ἀριθμητικὰ; Τί σημαίνουναι τὰ τακτικά; Τί σημαίνουναι τὰ πολλαπλασιαστικά; Εἰς τί λήγουσι ταῦτα; Πόθεν παράγονται τὰ ἐπιρρήματα; Εἰς τί λήγουσιν; Εἰς τί λήγουσι τὰ ἀφηρημένα οὐσιαστικά;

Γύμνασμα 90. Γράψον διὰ γραμμάτων τοὺς ἀριθμοὺς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ ἑκατὸν.

Γράψον διὰ γραμμάτων τοὺς ἑξῆς ἀριθμοὺς:

9, 8, 7, 2, 4, 3, 1, 6, 50, 60, 100, 54, 90, 900, 216, 116, 611, 101, 600.

Γύμνασμα 91. Κλίνον τὰ ἑξῆς:

	Ἀρσενικὸν	Θηλυκὸν	Οὐδέτερον
Ὀνομαστικὴ	εἷς	μία	ἓν
Γενικὴ	ἑνὸς	μίας	ἑνὸς
Δοτικὴ	ἐνὶ	μιαῖ	ἐνὶ
Αἰτιατικὴ	ἓνα	μίαν	ἓν

	Ἀρσενικὸν καὶ Θηλυκὸν	Οὐδέτερον
Ὀνομαστικὴ	τρεις	τρία
Γενικὴ	τριῶν	τριῶν
Δοτικὴ	τριοῖ	τριοῖ
Αἰτιατικὴ	τρεις	τρία

Ἀρσενικὸν καὶ Θηλυκὸν

Ὀνομαστικὴ	τέσσαρες
Γενικὴ	τεσσάρων
Δοτικὴ	τέσσαρι
Αἰτιατικὴ	τέσσαρας

Οὐδέτερον

τέσσαρα
τεσσάρων
τέσσαρι
τέσσαρα

Γύμνασμα 92. Ἀποστήθισον τὰ ἑξῆς ἀριθμητικὰ τακτικὰ ἐπίθετα:

Πρῶτος	εἰκοστὸς	τριακοσιοστὸς
Δεύτερος	τριακοστὸς	τετρακοσιοστὸς
Τρίτος	τεσσαρακοστὸς	πεντακοσιοστὸς
Τέταρτος	πεντηκοστὸς	ἑξακοσιοστὸς
Πέμπτος	ἑξηκοστὸς	ἑπτακοσιοστὸς
Ἑκτος	ἑβδομηκοστὸς	ὀκτακοσιοστὸς
Ἑβδομος	ὀγδοηκοστὸς	ἐνεακοσιοστὸς
Ὀγδὸς	ἐνεντηκοστὸς	χιλιοστὸς
Ἐνατος	ἑκατοστὸς	μυριοστὸς
Δέκατος	διακοσιοστὸς	ἑκατομμυριοστὸς

Γύμνασμα 93. Ἀντίγραφον τὰς ἑξῆς προτάσεις καὶ ὑποσημείωσον μὲ μίαν γραμμὴν τὰ ἐν αὐταῖς ἀπόλυτα, καὶ μὲ δύο γραμμάς τὰ τακτικά.

Τὰ οὐσιαστικά ἔχουσι δύο γένη, δύο ἀριθμοὺς, πέντε πτώσεις καὶ τρεῖς κλίσεις. Ὁ ἑνατος μὲν τοῦ ἔτους λέγεται Σεπτέμβριος. Εἰς πατὴρ τρέφει πέντε τέκνα εὐκολώτερον, ἢ δέκα τέκνα ἓνα πατέρα. Ὁ ἐνήλιξ ἄνθρωπος ἔχει τριάκοντα δύο ὀδόντας ἤτοι ὀκτὼ κοπτήρας, τέσσαρας κυνίδοντας καὶ εἴκοσι τραπεζίτας. Τὴν ἐνδεκάτην

Σεπτεμβρίου αρχίζει τὸ φθινόπωρον, τὴν δὲ ὀγδόην Μαρτίου τὸ ἔαρ. Ὁ Βενιαμὴν ἦτο δωδέκατος υἱὸς τοῦ Ἰακώβ. Μία χελιδὼν δὲν κάμνει ἔαρ. Τὸ ἔτος ἔχει τέσσαρας ὥρας, ἐκ τούτων πρώτη μὲν εἶναι τὸ ἔαρ, τετάρτη δὲ ὁ χειμὼν.

Γύμνασμα 94. Γράψον πλήρεις τὰς ἀποκρίσεις τῶν ἐξῆς ἐρωτήσεων:

Πόσα εἶναι τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου; Ἐκ τούτων πόσα εἶναι τὰ φωνήεντα καὶ πόσα τὰ σύμφητα; Πόσοι μαθηταὶ εἶναι ἐν τῇ τάξει σου; Πόσα δράμια ἔχει ἡ ὀκά; Πόσα ζεύγη εἶναι δέκα ἕξ περικνημίδες; Ἐκ πόσων σελίδων ἀποτελεῖται ἡ ἀνά χειρας Γραμματικῆ; Ἐκ πόσων ἡμερῶν σύγκειται ἕν ἔτος; Μὲ πόσα γρόσια ἰσοῦται ἕν τέταρτον τῆς λίρας; Πόσας ἡμέρας ἔχει ὁ Δεκέμβριος; Πόσας ὀκάδας ἔχει εἰς στατήρ; Πόσας ἡμέρας ἔχει ὁ Φεβρουάριος; Πόσα εἶναι τρεῖς φορές δώδεκα. Χ

Γύμνασμα 95. Κλίνον τὰ ἐξῆς ὀνόματα:

Εἰς πατήρ, ἐν ἄνθος, μία γυνή, τρία ζεύγη, διακόσιοι τρεῖς στατήρες, τέσσαρες ὥραι, τέσσαρα πτηνά, οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι, χίλιοι καὶ εἰς μαθηταί, τριακόσια καὶ ἕν ἔτη.

Γύμνασμα 96. Κλίνον τὰ ἐξῆς:

Εἰς ἄνθρωπος, ἐν παιδίον, μία φιάλη, τρία βιβλία, διακόσιοι τρεῖς νόμοι, εἴκοσι τέσσαρες ἡμέραι, τέσσαρα τέκνα, αἱ δέκα ἐντολαί, χίλια καὶ μία μαθήτριά, τετρακόσια καὶ ἕν ἔτη.

Γύμνασμα 97. Θές τὸ ἐλλείπον τακτικόν.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνέστη τῇ—ἡμέρᾳ. Ὁ Ἀδάμ ὑπῆρξεν ὁ—ἄνθρωπος. Ἡ—ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος καλεῖται Παρασκευή. Ἡ παρούσα σελὶς εἶναι ἡ—τοῦ ἀνά χειρας βιβλίου μου. Τὸ παρὶν γύμνασμα εἶνε τὸ—τοῦ βιβλίου μου. Εὕρισκόμεθα εἰς τὴν—σελίδα τοῦ Ἀναγνωστικοῦ μας, εἰς τὴν—σελίδα τῆς Ἀριθμητικῆς μας, εἰς τὴν—σελίδα τῆς Ἱστορίας μας, καὶ εἰς τὴν—σελίδα τῆς Γεωγραφίας μας. Ἐγεννήθην τῷ—ἔτει, ἔχω συμπληρώσει τὸ—ἔτος τῆς ἡλικίας μου, καὶ ἤδη διατρέχω τὸ—. Εἶμαι μαθήτρια τῆς—τάξεως. Σήμερον εἶνε ἡ—ἡμέρα τοῦ μηνός. Ἐγείρομαι τακτικῶς τῇ—ὥρᾳ τῆς πρωίας καὶ κατακλίνομαι τῇ—τῆς ἑσπέρας. Τὸ ἔτος τελειώνει τῇ—Δεκεμβρίου. Τῇ—Δεκεμβρίου ἐορτάζομεν τὰ Χριστοῦγεννα. Τῇ—Ἰανουαρίου τὰ Θεοφάνεια. Τῇ—Μαρτίου τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου. Τῇ—Ἀπριλίου τὸν ἅγιον Γεώργιον. Χ

Γύμνασμα 98. Ἀντικατάστησον τὰς στιγμὰς δι' ἐνὸς ἀριθμητικοῦ ἐπιθέτου.

Μία δραχμὴ ἰσοδυναμεῖ πρὸς . . . . . λεπτά. Ἐχομεν . . . . . δακτύλους εἰς ἑκατέραν χεῖρα. Ἡ ἐβδομάς σύγκειται ἐξ . . . . . ἡμερῶν. Ὑπάρχουσι . . . . . μῆνες εἰς ἕν ἔτος. Τὰ τετράποδα ζῆα ἔχουσι . . . . . πόδας. Τρίγωνον λέγεται σχῆμα, τὸ ὁποῖον ἔχει . . . . . γωνίας καὶ . . . . . πλευράς. Δέκα ἐπὶ πέντε κάμνουσι . . . . . Ὁ ἄνθρωπος ἔχει . . . . . ὀφθαλμούς, ... καὶ . . . . .

στόμα. Ἡ ἡμέρα ἀποτελεῖται ἀπὸ . . . ὥρας. Ἡ ὥρα σύγκριται ἀπὸ . . . λεπτά. Ἐν λεπτῶν ἰσοδυναμεῖ πρὸς . . . δευτερόλεπτα. Χ

Γύμνασμα 99. Τρέψατε τὰς εἰς τὸν ἐνικὸν πτώσεις εἰς τὸν πληθυντικὸν καὶ τὰνάπαλιν.

Ὁ λέων, ἡ τίγρις, ἡ πάρδαλις ζῶσιν εἰς τὰ δάση τῆς Ἀφρικῆς. Οἱ κύνες ἔχουσι σῶμα ἰσχνόν, κεφαλὴν μικράν, καὶ ἐπιμήκη, ὀφθαλμοὺς ζωηροὺς, ρύγχος ὀξύ, κοπτήρας ὀξεῖς, λαμῖν βραχὺν καὶ παχύν, στήθος προέχον, οὐρὰν εὐκίνητον, πόδας μετρίους καὶ ἰσχυροὺς, ὄνυχας ἀμβλείς καὶ ὀδόντας ὀξεῖς. Ὁ βοῦς εἶνε χρήσιμος, διότι μᾶς παρέχει τὸ κρέας, τὸ δέρμα, τὸ λίπος, καὶ τὴν κόπρον αὐτοῦ. Οἱ ἰχθύες διατηροῦνται περισσότερο εἰς τὸ ψῦχος παρὰ εἰς τὴν θερμότητα. Τὰ πτηνὰ τρώγουσι κοχλίαις, σκώληκας, ράγας, ἀκρίδας, τέττιγας, μυίας, κώνωπας, μελίσσας, κανθάρους, καὶ ὀπιώρας. Χ

Γύμνασμα 100. Ποῖα κλίνονται κατὰ τὴν πρώτην κλίσιν; Ποῖα τρέπουσι τὸ α εἰς η εἰς τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ καὶ ποῖα τὸ φυλάττουσι; Ποῖα ὀνόματα σχηματίζουσι τὴν κλητικὴν εἰς α βραχὺ; Ποῖα ἐκ τῶν θηλυκῶν ἔχουσι τὸ α βραχὺ καὶ ποῖα μακρόν; Ἀναφέρατε παραδείγματα. Πῶς τονίζονται εἰς τὴν γενικὴν πληθυντικὴν τὰ ὀνόματα τῆς πρώτης κλίσεως; Ποῖα ἐξαιροῦνται;

Γύμνασμα 101. Ποῖα ὀνόματα κλίνονται κατὰ τὴν δευτέραν κλίσιν; Τί εἶναι τὸ α εἰς τὸ τέλος τῶν οὐδετέρων; Γράψον τὰς καταλήξεις τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ τοῦ οὐδετέρου.

Γύμνασμα 102. Ποῖα ὀνόματα περιλαμβάνει ἡ τρίτη κλίσις; Πῶς διαιροῦνται τὰ τριτόκλητα ὡς πρὸς τὸν χαρα-

κτήρα; Τὰ συμφωνόκλητα πάλιν πῶς διαιροῦνται; Ποῖας μεταβολὰς πάσχουσι; Πῶς σχηματίζεται ἡ δοτικὴ πληθυντικὴ τῶν ἐχόντων χαρακτήρα νι; Πῶς σχηματίζεται ἡ κλητικὴ τῶν ὑγρολήκτων; Πῶς σχηματίζεται ἡ γενικὴ πληθυντικὴ τῶν εἰς ος; Ποῖα φωνηεντόκλητα σχηματίζουν τὴν γενικὴν εἰς εως; Ποῖα σχηματίζουν τὴν ἐνικὴν αἰτιατικὴν εἰς ν; Ποῖα φωνηεντόκλητα σχηματίζουν τὴν κλητικὴν ἄνευ τοῦ σ; Πῶς τονίζονται τὰ μονοσύλλαβα τριτόκλητα εἰς τὴν ὀνομαστικὴν; Πῶς εἰς τὴν γενικὴν δοτικὴν καὶ τοῦ ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ; Χ

Γύμνασμα 103. Νὰ τεθῶσιν εἰς τὰς καταλλήλους πτώσεις τὰ ἐντὸς παρενθέσεως ὀνόματα.

Ὁ διδάσκαλος ἐπαινεῖ τοὺς (ἐπιμελῆς) μαθητάς. Οἱ (εὐγενῆς) ἄνθρωποι ἀγαπῶνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Τοὺς (εὐσεβῆς καὶ εὐλαβῆς) ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Οἱ μαθηταὶ ἦσαν σήμερον (ἀμελῆς). Τὰ (εὐπειθῆς καὶ φιλομαθῆς τέκνον) προοδεύουσι. Πολλὰ τῶν (ἀερῶδη ποτὰ) εἶναι ὑγιεινά.

ἌΝΤΩΝΥΜΙΑΙ

Γύμνασμα 104. Ποῖαι λέγονται ἄντωνυμιαί; Πόσων εἰδῶν εἶναι αὐταί; Ἀντίγραψον τὰς ἀκολουθούς ἄντωνυμίας.

Α' Προσωπικαὶ ἄντωνυμιαί.

γ' Ἐνικός ἀριθμὸς.

	α' πρόσωπον	β' πρόσωπον	γ' πρόσωπον			
Ὄν.	ἐγὼ	σύ	αὐτός	αὐτή	αὐτό	
Γεν.	ἐμοῦ καὶ μου	σοῦ καὶ σου	αὐτοῦ	αὐτῆς	αὐτοῦ	
Δοτ.	ἐμοὶ καὶ μοι	σοὶ καὶ σοι	αὐτῷ	αὐτῇ	αὐτῷ	
Αἰτ.	ἐμὲ καὶ με	σέ	αὐτὸν	αὐτήν	αὐτό	

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὅν.	ἡμεῖς	ὑμεῖς	αὐτοὶ	αὐταὶ	αὐτά
Γεν.	ἡμῶν	ὑμῶν	αὐτῶν	αὐτῶν	αὐτῶν
Δοτ.	ἡμῖν	ὑμῖν	αὐτοῖς	αὐταῖς	αὐτοῖς
Αἰτ.	ἡμᾶς	ὑμᾶς	αὐτούς	αὐτάς	αὐτά.

Γύμνασμα 105. Εἰς τὰς κατωτέρω προτάσεις θές τὴν ἐλλείπουσαν προσωπικὴν ἀντωνυμίαν.

— μὲν εἶμαι ἐργατικός — δὲ εἰσ' ἐ δὲ κνηροὶ — οὐδένα ἐνοχλοῦμεν — πάντοτε ἀτακτεῖτε — δὲ τοῦναντίον εἵμεθα διαρκῶς φρόνιμοι. Ὁ ἀδελφός σου λέγει παντοτε ψεύματα — λέγεις τὴν ἀλήθειαν. — σπουδάζομεν ἐπιμελῶς — δὲ τοῦναντίον εἰσθε ἀμελέστατοι. — εἶναι ὁ αἴτιος ὄλου τοῦ κακοῦ. Οἱ γονεῖς φροντίζουσιν ἐπιμελῶς περὶ τῶν τέκνων των — τὰ ἐνδύουσιν — τὰ ἀνατρέφουσιν — τὰ ἐκπαιδεύουσιν. Διατί δὲν φάλλετε καὶ — Ἀγαπῶμεν πολὺ τὴν μουσικὴν —. Εἶπε τὴν ἀλήθειαν ἀπ' εὐθείας ἐνῶ — ἠθελήσατε νὰ δικαιολογηθῆτε ἀδίκως. 7

Γύμνασμα 106.

Β' Κτηρικαὶ ἀντωνυμίαι.

Α' πρόσωπον.

Ἑνικός ἀριθμός.

Ἀρσενικόν	ἐμός = ἰδικός μου	} εἰς κτήτωρ καὶ ἐν κτήμα
Θηλυκόν	ἐμή = ἰδική μου	
Οὐδέτερον	ἐμὸν = ἰδικόν μου	

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ἀρσενικόν	ἐμοὶ = ἰδικοί μου	} εἰς κτήτωρ καὶ πολλὰ κτήματα.
Θηλυκόν	ἐμαὶ = ἰδικαί μου	
Οὐδέτερον	ἐμᾶ = ἰδικά μου	

Ἑνικός ἀριθμός.

Ἀρσεν.	ἡμέτερος = ἰδικός μας	} κτήτορες πολλοὶ καὶ ἐν κτήμα.
Θηλ.	ἡμέτερα = ἰδική μας	
Οὐδ.	ἡμέτερον = ἰδικόν μας	

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ἀρσεν.	ἡμέτεροι = ἰδικοί μας	} πολλοὶ κτήτορες καὶ πολλὰ κτήματα.
Θηλ.	ἡμέτεραι = ἰδικαί μας	
Οὐδ.	ἡμέτερα = ἰδικά μας	

Β' πρόσωπον.

Ἑνικός ἀριθμός.

Ἀρσενικόν	σός = ἰδικός σου	} εἰς κτήτωρ καὶ ἐν κτήμα.
Θηλυκόν	σή = ἰδική σου	
Οὐδέτερον	σὸν = ἰδικόν σου.	

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ἀρσενικόν	σοὶ = ἰδικαί σου	} εἰς κτήτωρ καὶ πολλὰ κτήματα.
Θηλυκόν	σαι = ἰδικαί σου	
Οὐδέτερον	σὰ = ἰδικά σου.	

Ἐνικός ἀριθμός.

Ἄρσ.	ὕμετερος = ἰδικός σου	} πολλοὶ κτήτορες καὶ ἓν κτήμα.
Θηλ.	ὕμετέρα = ἰδική σου	
Οὐδ.	ὕμετερον = ἰδικόν σου	

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ἄρσ.	ὕμετεροι = ἰδικοί σας	} πολλοὶ κτήτορες καὶ πολλὰ κτήματα.
Θηλ.	ὕμετεραι = ἰδικαί σας	
Οὐδ.	ὕμετερα = ἰδικά σας.	

Γ' πρόσωπον.

Ἄρσινικόν

Ἐνικός ἀριθμός.

ὁ ἢ τὸ	ἑαυτοῦ = ἰδικός-κή-κόν του	} εἰς κτήτωρ
Πληθυντικός ἀριθμός.		
οἱ αἱ τὰ	ἑαυτοῦ = ἰδικοί-καί-κά του	

Θηλικόν.

Ἐνικός ἀριθμός.

ὁ ἢ τὸ	ἑαυτῆς = ἰδικός-κή-κόν των	} εἰς κτήτωρ
Πληθυντικός ἀριθμός.		
οἱ αἱ τὰ	ἑαυτῆς = ἰδικοί-καί-κά των	

Οὐδέτερον.

Ἐνικός ἀριθμός.

ὁ ἢ τὸ	ἑαυτῶν = ἰδικός-κή-κόν των	} εἰς κτήτωρ
Πληθυντικός ἀριθμός.		
οἱ αἱ τὰ	ἑαυτῶν = ἰδικοί-καί-κά των	

Ἐνικός ἀριθμός.

ὁ ἢ τὸ	ἑαυτοῦ =	} πολλοὶ κτήτορες
Πληθυντικός ἀριθμός.		
οἱ αἱ τὰ	ἑαυτοῦ =	

Γύμνασμα 107. Τρέψον τὰς ἑξῆς κτητικὰς ἄντωνυμίας τῆς καθομιλουμένης εἰς τὰς ἀνωτέρω ἀντιστοίχους των.

ἽΟ ἰδικός μου πατήρ. ἽΟ ἰδικός σου θεῖος. Τὸ ἰδικόν μας βιβλίον. ἽΟ ἰδικός σας οἶκος. ἽΟ ἰδικός μου ἀδελφός. ἽΗ ἰδική σας χώρα. Οἱ ἰδικοί μου συνταξιῶται. Οἱ ἰδικοί σας γονεῖς. Οἱ ἰδικοί μου παῖδες. Αἱ ἰδικαί σου θυγατέρες. ἽΗ ἰδική σας μήτηρ. Αἱ ἰδικαί μου φροντίδες. Τὰ ἰδικά μου πρόβατα. Οἱ ἰδικοί μου φίλοι. Οἱ ἰδικοί σου ἐχθροί. Οἱ ἰδικοί σας κύνες. Οἱ ἰδικοί μας ἵπποι.

Γύμνασμα 108. Ἀντίστρεψον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑξῆς λέξεων.

ἽΟ γείτων δὲν ἀγαπᾷ ἐμέ. Σὺ παίζεις. ἽΗ οἰκία αὐτοῦ εἶναι μακράν. ἽΑπὸ ὑμᾶς ἐξαρτᾶται νὰ γείνητε ἐπιμελεῖς. Χθὲς εἶδον αὐτούς. Σήμερον ὁ διδάσκαλος ἐτιμώρησεν ἐμέ, σὲ καὶ αὐτόν. Διατί δὲν ἀγαπᾶτε αὐτούς; Προχθὲς συνήντησα αὐτὸν εἰς τὴν ἀγοράν. ἽΕγγραφα αὐτῆ. Δός μοι ὕδωρ. Πολλάκις ἐφάνην χρήσιμος αὐτῆ, ἀλλ' αὐτὸς εἶναι ἀγνώμων. Σὺ εἶσαι ἐπιμελής, ἀλλ' αὐτὸς ὀκνηρός.

Γύμνασμα 109. Κλῖνον τὰ ἑξῆς:

ἽΕγὼ ὁ δυστυχής, σὺ ὁ ἀγαθός, αὐτὸς ὁ πέννης, ἐγὼ ὁ πατήρ, σὺ ἡ θυγάτηρ, αὐτὴ ἡ μήτηρ.

Γ'. Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι.

Ἐπικὸς ἀριθμὸς.			Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.		
Ἄρσεν.	Θηλ.	Οὐδ.	Ἄρσ.	Θηλ.	Οὐδ.
Ὀν. οὗτος	αὕτη	τοῦτο	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
Γεν. τούτου	ταύτης	τούτου	τούτων	τούτων	τούτων
Δοτ. τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ	τούτοις	ταύταις	τούτοις
Αἰτ. τοῦτον	ταύτην	τοῦτον	τούτους	ταύτας	ταῦτα

Κατὰ τὴν οὗτος κλίνον καὶ τὴν τοσοῦτος, τοιοῦτος καὶ τη-
λικούτος (τόσον μέγας ἢ τόσον μεγάλη).

Κλίνον τὴν ἀντωνυμίαν ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο ὁμαλῶς.

Ἐπικὸς Ἄριθμὸς.	Πληθυντικὸς Ἄριθμὸς.
Ἄρσ. Ὀν. ἔδε, τοῦδε, τῷδε, τόνδε, οἶδε, τῶνδε, τοῖσδε, τοῦσδε.	

Οὕτω κλίνον καὶ τὸ θηλυκόν, καὶ οὐδέτερον προτάσεων τὸ
ἄρθρον πάντοτε μετὰ τοῦ μορίου δέ.

Γύμνασμα 110. Κλίνον.

Οὗτος ὁ κόραξ, αὕτη ἡ κλίμαξ, τοῦτο τὸ ἄνθος, ὁ τοι-
οῦτος ἀήρ, ἡ τοιαύτη πράξις, τὸ τοιοῦτον ὕδωρ, ἐκεῖνος
ὁ δόλιος ἄνθρωπος, ἐκεῖνη ἡ δολία γυνή, ἐκεῖνο τὸ δόλιον
στρατήγημα, ἔδε ὁ λόγος. ἦδε ἡ ἐπιγραφή, τόδε τὸ
ἐπίγραμμα.

Γύμνασμα 111. Θεὸς ἀντὶ τῆς — τὴν κατάλληλον δει-
κτικὴν ἀντωνυμίαν.

Ἄ—ὁ ἵππος εἶνε ἄγριος.—ἡ ράβδος εἶνε—τὴν ὁποίαν ἔ-
χασε. Τὸ βιβλίον τῆς κόρης—εἶνε καθαρὸν. Ἡ διαγωγὴ
τῶν μαθητριῶν—εἶνε ἀμειπτος. Ὁ παῖς εἶνε μεγαλύ-

τερος.—Ἡ οἰκία αὕτη εἶνε κομφοτέρα.—Αἱ μαθη-
τριαί—προσδεύουσιν. Ὁ ζωγράφος καὶ ποιητὴς ὁμοιά-
ζουσι, διότι ἀμφοτέροι πλάττουσιν εἰκόνας, ἀλλ'—μὲν τὰς
παριστᾶ διὰ λόγων,—δὲ διὰ χρωμάτων.—ὁ κύων εἶνε
μᾶλλον πιστὸς ἢ—ἢ γαλῆ. Χ

Γύμνασμα 112.

Χ Δ' Ἀναφορικαὶ Ἄντωνυμίαι.

Ἐπικὸς ἀριθμὸς.			Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.		
Ἄρσ.	Θηλ.	Οὐδ.	Ἄρσ.	Θηλ.	Οὐδ.
Ὀν. ἔστις	ἦτις	ὅ,τι	οἷτινες	αἷτινες	ἅτινα
Γεν. οὔτινος	ἡστινος	οὔτινος	ῶντινων	ῶντινων	ῶντινων
Δοτ. ὧτινι	ἡτινι	ὧτινι	οἷσισι	αἷσισι	οἷσισι
Αἰτ. ὄντινα	ἦντινα	ὅ,τι	οὔστινας	ἄστινας	ἅτινα

Κλίνον καὶ τὴν ὅς, ἡ, ὅ, ὁποῖος, ὁποῖα, ὁποῖον, ὅσος,
ὅση, ὅσον, ὁπόσος, ὁπόση, ὁπόσον, ὅσπερ, ἡπερ, ὅπερ.

Γύμνασμα 113.

Ὁ ἄνθρωπος — ἔχει καθαρὰν τὴν καρδίαν θὰ ἴδῃ τὸν
Θεόν. Ἡ ἀλώπηξ — κοιμάται ὄρνιθας δὲν πιάνει.— δὲν
εἶνε ἐλευθέρως — δὲν ἐξουσιάζει ἑαυτόν. Κλήμα — δὲν
φέρει καρπὸν κόπτεται. — ἀγοράζει περιττὰ πωλεῖ τὰ
ἀναγκαῖα. Ὁ πατήρ τοῦ — τὰ τέκνα εἶνε καλὰ εἶνε
μακάριος. Μήτηρ — περιστοιχιζουσιν ἐργατικά θυγα-
τέρες εὐτυχεῖ. Α

Γύμνασμα 114.

Ε'. Αὐτοπαθεῖς ἀντωνυμῖαι.

Ἐνικός ἀριθμὸς		Πληθυντικός ἀριθμὸς	
Ἀρσενικόν	Θηλυκόν	Ἀρσενικόν	Θηλυκόν
Γεν.	ἐμαυτοῦ	ἐμαυτῆς	ἡμῶν αὐτῶν
Δοτ.	ἐμαυτῶ	ἐμαυτῇ	ἡμῖν αὐτοῖς
Αἰτ.	ἐμαυτὸν	ἐμαυτὴν	ἡμᾶς αὐτούς

Γ' πρόσωπον

Ἐνικός ἀριθμὸς			Πληθυντικός ἀριθμὸς.		
Ἀρσ.	Θηλ.	Οὐδ.	Ἀρσ.	Θηλ.	Οὐδ.
Γεν.	ἐαυτοῦ	ἐαυτῆς	ἐαυτοῦ	ἐαυτῶν	ἐαυτῶν
Δοτ.	ἐαυτῶ	ἐαυτῇ	ἐαυτῶ	ἐαυτοῖς	ἐαυτοῖς
Αἰτ.	ἐαυτὸν	ἐαυτὴν	ἐαυτὸν	ἐαυτούς	ἐαυτά

Γύμνασμα 115. Ἀντικατάστησον τοὺς τύπους τῶν κάτωθι αὐτοπαθῶν ἀντωνυμιῶν διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀπλῶν.

Σέβου πρῶτον τὸν ἑαυτὸν σου, ἐὰν θέλῃς νὰ σὲ σέβωνται καὶ οἱ ἄλλοι. Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν μᾶλλον τὸν ἑαυτὸν μας ἢ ὑμᾶς. Σεῖς εἰργάσθητι μᾶλλον διὰ τὸν ἑαυτὸν σας ἢ διὰ τοὺς φίλους σας. Τὰ πάντα ἡτοιμάσατε χάριν τοῦ ἑαυτοῦ σας.

Γύμνασμα 116. Θές τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο.

Ἐ... ὁ σπουργίτης. Ἐ... τοῦ φράκτου. Ἐ... τῶν ὀδῶν. Ἐ... τὰς πεδιάδας. Ἐ... ταῖς τραπέζαις. Ἐ... τὰ πτηνά. Ἐ... τῶν θαλασσῶν. Ἐ... τοῖς πατράσι

Ἐ... τοῖς υἱοῖς. Ἐ... τὰς θυγατέρας. Ἐ... οἱ καρποί. Ἐ... τῶν πετρωμάτων. Ἐ... τοὺς κλέπτας. Ἐ... Ἐ... τὰς ἐρῦς. Ἐ... τὴν συκὴν.

Γύμνασμα 117.

Στ' Ἀλληλοπαθεῖς ἀντωνυμῖαι

	Ἀρσενικόν	Θηλυκόν	Οὐδέτερον
Γενική,	ἀλλήλων	ἀλλήλων	ἀλλήλων
Δοτική,	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις
Αἰτιατική.	ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἀλλήλα

Ζ' Ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμῖαι

	Ἀρσενικόν-Θηλυκόν		Οὐδέτερον	
Ὄνομα.	τίς;	τίνας;	τί;	τίνα;
Γεν.	τίνος;	τίνων;	τίνος;	τίνων;
Δοτ.	τίνι;	τίσι;	τίνι;	τίσι;
Αἰτ.	τίνα;	τίνας;	τί;	τίνα;

Ἀντίγραφον τὰς ἀνωτέρω ἀντωνυμίας καὶ κλῖνον τὴν πόσον, ποῖος, πότερος, πηλίκος.

Γύμνασμα 118. Ἀντικατάστησον τὴν — διὰ τῆς καταλλήλου ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας.

— εἶναι τὰ γράμματα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης; — ὀφθαλμοὺς ἔχομεν; — εἶναι αἱ ἐπτὰ ἡμέραι τῆς ἐβδομάδος; — εἶναι οἱ δώδεκα μῆνες τοῦ ἔτους; Πρὸς—ὁμοιάζει πολὺ ὁ πίθηκος;—ἐκ τῶν ἀνθέων θεωρεῖται βασιλεύς; Ἐκ—σελίδων ἀποτελεῖται ἡ Γραμματικὴ σου;—δακτύλους ἔχομεν εἰς ἑκατέραν χεῖρα; — εἰς ἀμφοτέρας τὰς

χειρας; Κατὰ — ἔτος ἐγεννήθη; Εἰς — δύναμαι νὰ σὰς φανῶ χρήσιμος; — εἶναι ὅλοι οἱ συμμαθηταί σου; Εἰς — πόλιν θὰ διαχειμάσητε; Εἰς — πόλιν θὰ μείνητε πάντοτε; — εἶναι τὸ βιβλίον τοῦτο; Εἰς — ἀνίκει ἡ ὠραία αὕτη ἐσθής; — ἐνίκησαν;

Γύμνασμα 119. Κλίνον τὰς ἐπιμεριστικὰς ἀντωνυμίας ἕκαστος, ἑκάτερος, ἀμφοτέροι, ἄλλος.

Γύμνασμα 120. Θές εἰς τὰς ἐξῆς προτάσεις τὴν ἑλλείπουσαν ἀντωνυμίαν.

Ἐκ τῶν ἀνθέων — μὲν εἶναι λευκὰ — κυανὰ καὶ — ἐρυθρὰ. Τὰ Χριστούγεννα ἐορτάζομεν κατ' ἔτος. Ὁ Ἰσαὰκ εἶχε δύο υἱούς, ἀλλὰ δὲν ἠγάπα ἐξ ἴσου — Ἄνθρωποι — νομίζουσιν ὅτι ἐν τῇ πλούτῳ ἔγκειται ἡ εὐτυχία. Τὰ δένδρα γυμνοῦνται καθ' — φθινόπωρον. — δημιουργὸς τῆς τύχης του — ἐξ ὑμῶν ἄς μελετήσῃ ἐπιμελῶς τὰ μαθήματα —, — ἀναμάρτητος εἰ μὴ μόνον Θεός. — χώρα ὑπάρχει, ἣτις δὲν λατρεύει καὶ προσκυνεῖ τὸν Δημιουργὸν — ῥόδον ἄνευ ἀκανθῶν. Βία — πράττε — αἱ χεῖρες ἐξυπηρετοῦσιν.

Ρῆμα

Γύμνασμα 121. Ποῖαι λέξεις λέγονται ῥήματα; Ἀποκρίθητι εἰς τὰς κατωτέρω ἀποκρίσεις.

Τί κάμνει ἡ μέλισσα; Τί κάμνει ὁ ἥλιος; Τί κάμνει ὁ ἱερεὺς; τί ὁ ποταμός, ὁ κύων, ὁ μύρμηξ, ἡ ὄρνις, ὁ ἀρ-

τοποιός, ὁ ξυλουργός, ὁ μαθητής, ὁ διδάσκαλος; Τί κάμνει ὁ ἄνεμος, ὁ ψάλτης, ὁ γραμματεὺς, ὁ κηπουρός, ἡ πλύντρια, ὁ φλύαρος, ὁ φεῦστης, στρατιώτης, ἡ μάχαιρα, ἡ βροχή, ἡ γαλῆ, ὁ εὐσεβής, ὁ ὑπηρέτης, ὁ τυπογράφος, ὁ κώδων, τὸ νήπιον;

Γύμνασμα 122. Τί κάμνουσι διὰ τῆς βαλόντης; — διὰ τῆς ρινός; — διὰ τοῦ ζυγοῦ; — διὰ τῆς καπνοσήριγγος; — τοῦ χρωστήρος; — διὰ τῆς μαχαίρας; — διὰ τῆς γραφίδος; — διὰ τῆς γλώσσης; — διὰ τοῦ σαυῖου; — διὰ τῶν πτερῶν; — διὰ τοῦ σφυρίου; — διὰ τῆς κλειδός; — διὰ τῆς ψαλίδος; — διὰ τοῦ μέτρου; — διὰ τοῦ πρίονος; — διὰ τοῦ ξυραφίου; — διὰ τῆς μαστιγος; — διὰ τοῦ σάπωνος; — διὰ τοῦ ἄλατος;

Γύμνασμα 123. Ἀντικατάστησον τὰς στιγμάς διὰ τοῦ καταλλήλου ῥήματος.

Τὸ οὖς . . . . Ὁ ὀφθαλμός . . . . ἡ μέλισσα . . . .
 ἡ χεὶρ . . . . ὁ ὄδοξ . . . . ἡ ἔχιδνα . . . . ὁ ἰχθύς . . . .
 τὸ πτηνόν . . . . ὁ βάτραχος . . . . ὁ ὄφις . . . . ὁ ἄνθρωπος . . . . ὁ ἥλιος . . . . ὁ ἄνεμος . . . . τὸ νέφος . . . .
 ἡ καταιγίς . . . . ἡ ἀστραπή . . . . ὁ κεραυνός . . . . ἡ βροχή . . . ὁ ποταμός . . . . κ

Γύμνασμα 124. Γράφε οὕτω, ὁ κύων ὑλακτεῖ.

Τί κάμνει, ὁ κύων ἡ γαλῆ, τὸ πρόβατον, ὁ χοῖρος, ἡ περιστέρα, ὁ κόσσυφος, ἡ ὄρνις, ὁ ἵππος, ὁ βοῦς, ὁ κόραξ, ὁ βάτραχος, τὸ πτηνόν, τὸ ἔντομον, ὁ ἀσθενής, ἡ ἔχιδνα, ὁ πίθηκος, ὁ ἰδοιπόρος, ὁ γεωργός, ὁ λέων;

Γύμνασμα 125. Ἐρώτησον καὶ ἀποκρίθητι ὡς ἐξῆς:
Τι πάσχει ὁ κριὸς; Ὁ κριὸς σφάζεται.

Ὁ κριὸς σφάζεται, ὁ σίτος θερίζεται, ὁ ἀγρὸς καλλιεργεῖται, ὁ κλέπτης τιμωρεῖται, ὁ κακοῦργος δεσμεύεται, ὁ ἐπιμελής ἐπαινεῖται, ἡ θύρα κλείεται, ὁ λαγῶδες συλλαμβάνεται, ἡ μάχαιρα ἀκονίζεται, τὸ ὕδωρ πίνεται.

Γύμνασμα 126. Ἀποκρίθητι οὕτω πως εἰς τὰς ἐξῆς ἐρωτήσεις: Τίς ἢ τί ἀνάπτεται; Ὁ λύχνος ἀνάπτεται.

Τίς ἢ τί ἀνάπτεται, θάπτεται, πεταλῶνεται, τιμωρεῖται, θερίζεται, σφυρηλατεῖται, ἐλεσιται, ἀγοράζεται, πωλεῖται, ἀλωνίζεται, ὑφαίνεται, καίεται, ἀγαπάται, ἀνταμοίβεται, ποτίζεται, ἀρδύεται, τυπύνεται, γράφεται, ἀπαγγέλλεται;

Γύμνασμα 127. Ἀντίστρεψον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξῆς λέξεων.

Ὁ στρατιώτης ἀγωνίζεται. Ὁ φίλος δέχεται τοὺς φίλους. Οἱ πλοῦσιοι προφυλάττονται ἀπὸ τοῦ κλέπτα. Ἡ νεάνις σκέπτεται ὀρθῶς. Οἱ μαθηταὶ ὑποτάσσονται εἰς τοὺς σχολικοὺς νόμους. Ὁ υἱὸς φεῖδεται τῆς υγείας του. Ἡ θυγάτηρ ἐνδύεται κοσμίως. Ὁ ἄφρων ρίπτεται εἰς κίνδυνον. Οἱ ἄσωτοι δανείζονται. Ὁ γέρον στήριζεται ἐπὶ τῆς βακτηρίας του. Οἱ λαγῶοι κρύπτονται. Ὁ νεανίας ἐργάζεται. Τὰ παιδία ταῦτα ψεύδονται. Ὁ φίλος θλίβεται ἐπὶ τῇ συμφορᾷ τοῦ φίλου καὶ ἀγάλλεται ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ αὐτοῦ.

Γύμνασμα 128. Τίνος χρόνου εἶναι τὰ ρήματα τῶν ἐξῆς προτάσεων:

Σήμερον ἡμῖν φρόνιμος. Ὁ διδάσκαλος διδάσκει τοὺς μαθητάς. Οἱ Αἰγύπτιοι ἔτρωγον ἄρτον ζέας καὶ ἐπίνον οἶνον κριθίνον. Παρήλθεν ὁ χειμὼν, ὁ ψυχρὸς ἀνεμὸς δὲν πνέει πλέον. Τὰ φύλλα τῶν δένδρων ἤρχισαν νὰ πρασινίζωσιν. Ἴδου τὸ ἔαρ ἦλθεν. Αἱ χελιδόνες καὶ οἱ πελαργοὶ θὰ ἐπιστρέψωσιν. Ὁληθὴ ἡ γῆ θὰ πρασινίσῃ. Τὰ δὲ δένδρα καὶ οἱ κήποι θὰ στολισθῶσι. Τρεῖς ἤδη ἤλ- λάξαμεν κατοικίαν. Οἱ μαθηταὶ ἔχουσιν ἤδη ἀσκηθῆ καλῶς εἰς τὴν ἰχνογραφίαν. Πλούσιός τις εἶχε χάσει ἐξ ἀπροσεξίας τὸ βαλάντιον αὐτοῦ. Θὰ ἀποφεύγω πάντοτε τὸ ψεῦδος, θὰ μισῶ τὴν ἐκνηρίαν, θὰ τιμῶ καὶ θὰ σέβωμαι τοὺς πρεσβυτέρους μου. Πότε θὰ φύγητε; Οἱ καρποὶ τῆς μηλέας ἔχουσιν ἤδη ὠριμάσει. Εἶχον γραφῆ ἤδη τὴν ἐπιστολήν, ὅτε σὺ ἦλθες.

Γύμνασμα 129. Εἰπέ τίνος ἐγκλίσεως εἶνε τὰ ἐξῆς ρήματα;

Ὁ Ξέρξης κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐξοστράτευσεν. Οὐδὲν ἀντελήφθη διότι εἶχον ἀναχωρήσει. Ὁ ἥλιος λάμπει. Ἑλένη, ἀναψὸν τὸν λύχνον. Φέρε τὸ βιβλίον τοῦτο. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀτενίσῃ τὸν λάμποντα ἥλιον. Ἐχομεν δύο ὦτα καὶ ἓν στόμα ἵνα ἀκούωμεν μὲν πολλὰ λέγωμεν δὲ ὀλίγα. Ἐλέησόν με. Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν. Τίς ὁ πάνσοφος ὁ πλάσας καὶ πανσόφως κυβερνῶν τὰς ἡπείρους, τὰς θαλάσσας, τὸν ἥλιον, τοὺς ἀστέρας; Μὴ

ψεύδεσθε. Αἱ μαθήτριάι τιμωροῦνται, ἔταν ἀτακτῶσι, τοῦναντίον δὲ ἐπαινοῦνται ἔταν δεικνύωσιν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν εἰς ὅ,τι ἐφείλουσι νὰ πράξωσι. Μικρὰ ρυ-
 ἀκια ἐνούμενα σχηματίζουσι τοὺς ποταμούς.

Σχηματισμὸς τῶν χρόνων τοῦ ρήματος.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Ἐνεσιῶς.

Ὁριστ.	Ἐποτακ.	Εὐκτική.	Προστακ.	Ἀπαρ.
Λύ-ω	νὰ λύ-ω	εἴθε νὰ λύ-ω	λύ-ε	λύ-ειν
Λύ-εις	λύ-ης	νὰ λύ-ης	ἄς λύ-η	
Λύ-ει	λύ-η	νὰ λύ-η	λύ-ετε	
Λύ-ομεν	λύ-ομεν	νὰ λύ-ομεν	ἄς λύωσι	
Λύ-ετε	λύ-ητε	νὰ λύ-ητε		
Λύ-ουσι	λύ-ωσι	νὰ λύ-ωσι		

Μετοχή.

Ἄρσεν. Ὁ λύ-ων. Θηλ. Ἡ λύ-ουσα. Οὐδ. Τὸ λύ-ον.

Ὁριστική.

Μετοχή.

Παρατα.	Διαρκῆς Μέλ.	Στηγμιαῖος Μέλ.	Μέλλον.
ἔλυ-ον	θὰ λύ-ω	θὰ λύ-σω	ὁ λύ-σιων
ἔλυ-ες	θὰ λύ-ης	θὰ λύ-σης	ἡ λύ-σουσα
ἔλυ-ε	θὰ λύ-η	θὰ λύ-ση	τὸ λύ-σον
ἔλύ-ομεν	θὰ λύ-ομεν	θὰ λύ-σομεν	
ἔλύ-ετε	θὰ λύ-ητε	θὰ λύ-σητε	
ἔλυ-ον	θὰ λύ-ωσι	θὰ λύ-σωσι	

Ἀόριστος.

Ὁριστική.	Ἐποτακτική.	Εὐκτική.
ἔλυ-σα	νὰ λύ-σω	εἴθε νὰ λύ-σω
ἔλυ-σας	νὰ λύ-σης	εἴθε νὰ λύ-σης
ἔλυ-σε	νὰ λύ-ση	εἴθε νὰ λύ-ση
ἔλύ-σαμεν	νὰ λύ-σομεν	εἴθε νὰ λύ-σομεν
ἔλύ-σατε	νὰ λύ-σητε	εἴθε νὰ λύ-σητε
ἔλυ-σαν	νὰ λύ-σωσι	εἴθε νὰ λύ-σωσι

Προστακτική.

Ἀπαρέμφατον.

Μετοχή.

λύ-σον	λύ-σαι	Ἄρσενικόν. ὁ λύ-σας
ἄς λύ-ση		Θηλυκόν. ἡ λύ-σασα
λύ-σατε		Οὐδέτερον. τὸ λύ-σαν
ἄς λύ-σωσι		

Παρακείμενος.

Ὁριστική.	Ἐποτακτική.	Εὐκτική.
ἔχω λύ-σει	νὰ ἔχω λύ-σει	εἴθε νὰ ἔχω λύσει
ἔχεις λύ-σει	νὰ ἔχῃς λύ-σει	εἴθε νὰ ἔχῃς λύσει
ἔχει λύ-σει	νὰ ἔχῃ λύ-σει	εἴθε νὰ ἔχῃ λύσει
ἔχομεν λύ-σει	νὰ ἔχωμεν λύ-σει	εἴθε νὰ ἔχομεν λύσει
ἔχετε λύ-σει	νὰ ἔχητε λύ-σει	εἴθε νὰ ἔχητε λύσει
ἔχουσι λύ-σει	νὰ ἔχωσι λύ-σει	εἴθε νὰ ἔχωσι λύσει

Προστακτική.

Μετοχή.

ἔχε λελυ-μένον	ὁ ἔχων λύ-σει
ἄς ἔχῃ λελυ-μένον	ἡ ἔχουσα λύ-σει
ἔχετε λελυ-μένον	τὸ ἔχον λύ-σει
ἄς ἔχωσι λελυ-μένον	ἢ ὁ ἔχων λελυ-μένον κτλ.

Ἐπερσυντέλικος. Εἶχον λύ-σει, εἶχες λύ-σει, εἶχε λύ-σει, εἶχομεν λύ-σει, εἶχετε λύ-σει, εἶχον λύ-σει.

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Ἐνεσιώς.

Ἄοριστική.

λύ-ομαι
λύ-εσαι
λύ-εται
λυ-όμεθα
λύ-εσθε
λύ-ονται

Ἑποτακτική.

νά λύ-ωμαι
νά λύ-ησαι
νά λύ-ηται
νά λυ-ώμεθα
νά λύ-ησθε
νά λύ-ωνται

Εὐκτική.

εἴθε νά λύ-ωμαι
εἴθε νά λύ-ησαι
εἴθε νά λύ-ηται
εἴθε νά λυ-ώμεθα
εἴθε νά λύ-ησθε
εἴθε νά λύ-ωνται

Προστακτική.

λύ-ου
ἄς λύ-ηται
λύ-εσθε
ἄς λύ-ωνται

Ἄαπαρέμφατος.

λύ-εσθαι

Μετοχή.

Ἀρααικόν. ὁ λυ-όμενος
Θηλυκόν. ἡ λυ-ομένη
Οὐδέτερον. τὸ λυ-όμενον

Ἄοριστική.

Παρατατ.	Διαρκῆς Μ.	Στιγμιαῖος Μ.	Μέλλον.
ἐλυ-όμην	θά λύ-ωμαι	θά λυ-θῶ	Ἀρααικόν.
ἐλύ-εσο	θά λύ-ησαι	θά λυ-θῆς	ὁ λυ-θησόμενος
ἐλύ-ετο	θά λύ-ηται	θά λυ-θῆ	Θηλυκόν.
ἐλυ-όμεθα	θά λυ-ώμεθα	θά λυ-θῶμεν	ἡ λυ-θησομένη
ἐλύ-εσθε	θά λύ-ησθε	θά λυ-θῆτε	Οὐδέτερον.
ἐλύ-οντο	θά λύ-ωνται	θά λυ-θῶσι	τὸ λυ-θησόμενον

Ἄοριστος.

ἄορ. παθ. ἐλύ-θην
ἐλύ-θης
ἐλύ-θη
ἐλύ-θημεν
ἐλύ-θητε
ἐλύ-θησαν

Ἑποτακτική.

νά λυ-θῶ
νά λυ-θῆς
νά λυ-θῆ
νά λυ-θῶμεν
νά λυ-θῆτε
νά λυ-θῶσι

Εὐκτική.

εἴθε νά λυ-θῶ
εἴθε νά λυ-θῆς
εἴθε νά λυ-θῆ
εἴθε νά λυ-θῶμεν
εἴθε νά λυ-θῆτε
εἴθε νά λυ-θῶσι

Προστακτική.

λύ-θητι
ἄς λυ-θῆ
λύ-θητε
ἄς λυ-θῶσι

Ἄαπαρέμφατος.

λυ-θῆναι

Μετοχή.

Ἀρααικόν. ὁ λυ-θείς
Θηλυκόν. ἡ λυ-θείσα
Οὐδέτερον. τὸ λυ-θέν

Παρακείμενος.

Ἄοριστική.

εἶμαι λελυ-μένος
εἶσαι λελυ-μένος
εἶναι λελυ-μένος
εἶμεθα λελυ-μένοι
εἴσθε λελυ-μένοι
εἶναι λελυ-μένοι

ἢ ἐγὼ λυθῆ κτλ.
ἢ ἐγὼ λυθῆ

Ἑποτακτική.

νά εἶμαι λελυμένος
νά εἶσαι λελυμένος
νά εἶναι λελυμένος
νά εἶμεθα λελυμένοι
νά εἴσθε λελυμένοι
νά εἶναι λελυμένοι

ἢ ἐγὼ λυθῆ
ἢ ἐγὼ λυθῆ

Εὐκτική.

εἴθε νά εἶμαι λελυ-μένος
εἴθε νά εἶσαι λελυ-μένος
εἴθε νά εἶναι λελυ-μένος
εἴθε νά εἶμεθα λελυ-μένοι
εἴθε νά εἴσθε λελυ-μένοι
εἴθε νά εἶναι λελυ-μένοι

ἢ ἐγὼ λυθῆ
ἢ ἐγὼ λυθῆ

Προστακτική.

ἔσο λελυ-μένος
ἄς εἶνε λελυ-μένος
ἔστε λελυ-μένοι
ἄς εἶναι λελυ-μένοι

Μετοχή.

Ἀρααικόν.

ὁ λελυ-μένος

Θηλυκόν.

ἡ λελυ-μένη

Οὐδέτερον.

τὸ λελυ-μένον.

Ἑπερουντέλικος.

ἦμην λελυ-μένος ἢ εἶχον λυ-θῆ, ἦσο λελυ-μένος, ἦτο
λελυ-μένος, εἶμεθα λελυ-μένοι, εἴσθε λελυ-μένοι, ἦσαν
λελυ-μένοι.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ ΠΟΙΚΙΛΑ

Γύμνασμα 130. Λαμβάνοντες τὰς κατωτέρω λέξεις ὡς ὑποκείμενον σχηματίσατε ἀπλᾶς προτάσεις.

Ἡ μέλισσα — Τὸ ὄρος — Ἡ χιῶν — Ὁ χάρτης — Τὸ πλοῖον — Ὁ λόφος — Ἡ γυμναστική — Ὁ Λεωνίδας — Ὁ ζυθος — Τὸ μάρμαρον — Ἡ μάχαιρα — Τὸ ἔνδυμα — Ἡ νύξ — Τὸ μέλι — Ἡ γῆ — Ὁ μεταξοσκώληξ — Ἡ ὄρνις — Ἡ συκῆ — Ὁ μύρμηξ.

Γύμνασμα 131. Θεῶς τὰ ἐλλείποντα ὑποκείμενα.

— εἶναι δροσερόν. — εἶναι φιλόστοργος. — εἶναι ζῆλον. — εἶναι πονηρά. — εἶναι φωτεινή. — εἶναι πτηνόν. — εἶναι βαρύς. — ἦτο καταπράσινος. — εἶμαι ἀσθενής. — εἶναι εὐώδης. — εἶναι ἀτακτος. — εἶναι ὀρμητικός. — εἶναι δένδρον. — εἶναι χώρα. — εἶνε γλυκεία. — εἶνε κυανοῦς. — εἶναι πολύτιμος. — ἦτο καταστρεπτική. χ

Γύμνασμα 132. Εἰς τὰς κατωτέρω προτάσεις νὰ τεθῶσι τὰ ἐλλείποντα κατηγορούμενα.

Τὸ ὕδωρ εἶναι —. Ὁ μαθητής εἶναι —. Οἱ λύκοι εἶναι —. Τὸ μέλι εἶναι —. Ἡ εἰκὼν εἶναι —. Αἱ Σαράντα Ἐκκλησίαι εἶναι —. Τὸ ἄνθος εἶναι —. Τὸ πλοῖον εἶναι —. Τὸ ἄλας εἶναι —. Ἡ χελώνη εἶναι —. Ὁ καρχαρίας εἶναι —. Ἡ χιῶν εἶναι —. Ὁ Θεὸς εἶναι —. Τὸ μῆλον εἶναι —. Τὸ βιβλίον εἶναι —. Ἡ σχολή εἶναι —. κ

Γύμνασμα 133. Εἰς τὰς κατωτέρω προτάσεις νὰ τεθῶσι τὰ ἐλλείποντα κατηγορούμενα.

Ὁ κύων εἶναι —. Ὁ θεῖος εἶναι —. Ὁ Νικόλαος εἶναι —. Ὁ χρυσοῦς εἶναι —. Ὁ λόφος εἶναι —. Ἡ μήτηρ εἶναι —. Τὸ ὕδωρ εἶναι —. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι —. Τὰ σῦκα εἶναι —. Ἡ θερμάστρα εἶναι —. Ὁ ἀδάμας εἶναι —. Ἡ μουσική εἶναι —. Ἡ μάχαιρα εἶναι —. Ὁ Γεώργιος εἶναι —.

Γύμνασμα 134. Εὐρὲ οὕτω τὸ ἀντικείμενον. Τί συλλαμβάνει ἡ γαλῆ; Ἡ γαλῆ συλλαμβάνει τοὺς μῦς.

Τί συλλαμβάνει ἡ γαλῆ; Τί βλάπτουσιν αἱ κάμπαι; Τίνα θερμαίνει ὁ ἰατρός; Τίνα προσκαλεῖ ὁ ἀσθενής; Τίνα διδάσκει ὁ διδάσκαλος; Τί τρώγει ὁ μεταξοσκώληξ; Τί συλλαμβάνει ὁ ἀλιεύς; Τί ἀγαπᾷ ὁ φιλόργυρος; Τί ἀποφεύγει ὁ ὀκνηρός; Τί φοβεῖται ὁ ἀσθενής; Τί ρίπτει ὁ ἀλιεύς εἰς τὴν θάλασσαν; Τί δὲν ἔχουσιν οἱ ἰχθύες; Τί κατασκευάζει ὁ ξυλουργός; Τίνας ἀγαπᾷ ὁ Θεός; Τί καλλιεργεῖ ὁ γεωργός; χ

Γύμνασμα 135. Διὰκρινον τὸ ὑποκείμενον τῶν ἐξῆς προτάσεων.

Ὁ Γεώργιος ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ πλοῖον. Ἡ μήτηρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν τῆς. Ἐγὼ δὲν ψεύδομαι. Οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς μου. Ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον. Ὁ Θεὸς δίδει τὰ πάντα. Αὐτὸς μᾶς θερμαίνει, Αὐτὸς μᾶς ἐνδύει, Αὐτὸς μᾶς εὐφραίνει. Ἡμεῖς φοιτῶμεν τακτικῶς εἰς τὸ σχολεῖον. Σεῖς τοῦναντίον ἀπουσιάζετε συχνάκις. Ὁ Δημήτριος ἐτιμωρήθη διὰ τὴν ἀμέλειάν του. Ὁ Κίμων

άντημείφθη ὑπὸ τοῦ διδασκάλου του. Ὁ Ξενοφῶν ἀγαπάται ὑπὸ τῆς μητρὸς του.

Γύμνασμα 136. Συμπλήρωσον τὰς στιγμὰς διὰ καταλήλου κατηγορουμένου.

Ὁ ποταμὸς εἶναι . . . . Ἡ θάλασσα εἶναι . . . . Τὸ ὑπόδημα εἶναι . . . . Ὁ μαθητὴς εἶναι . . . . Ὁ Θεὸς εἶναι . . . . Ὁ στρατιώτης εἶναι . . . . Ἡ πόλις εἶναι . . . . Τὸ χωρίον εἶναι . . . . Ἡ χιὼν εἶναι . . . . Ὁ ἄρτος εἶναι . . . . Ἡ θερμάστρα εἶναι . . . . Τὸ ρόδιον εἶναι . . . . Τὸ φάρμακον εἶναι . . . . Ἡ βροχὴ εἶναι . . . . Ὁ ἥλιος εἶναι . . . . Ὁ ὕπνος εἶναι . . . . Τὸ παράθυρον εἶναι . . . . Ὁ ρύαξ εἶναι . . . . Ἡ νῆσος εἶναι . . . . λ

Γύμνασμα 137. Εὐρὲ τὸ ἐλλείπον.

Ἡ ρίς τοῦ ἐλέφαντος καλεῖται . . . Τὰ ὦτα τοῦ . . . εἶναι μακρά. Τὸ κρέας τοῦ . . . τρώγεται. Οἱ σκώληκες εἶναι ἢ τροφή τῶν . . . Τὰ φύλλα τῶν . . . πίπτουσι κατὰ τὸ Φθινόπωρον. Οἱ καρποὶ τῆς . . . εἶναι ἐδώδιμα. Τὸ βάδισμα τοῦ . . . εἶναι ὀρθόν. Τὸ δέρμα τοῦ . . . εἶναι λεπιδωτόν. Τὸ σῶμα τῆς . . . κρύπτεται ἐντὸς ὀστράκου. Τὰ ὠὰ τῆς . . . εἶναι θρεπτικά. Ἡ ψυχὴ τοῦ . . . εἶναι ἀθάνατος. Ἡ εὐωδία τοῦ . . . εὐφραίνει. Τὸ στόμα τῶν πτηνῶν καλεῖται . . . Τὸ φῶς τοῦ . . . εἶναι λαμπρότατον. Οἱ ὄνυχες τοῦ . . . ὀνομάζονται χηλαί. λ

Γύμνασμα 138. Συμπλήρωσον τὸ ἐλλείπον.

Ἡ ἐργασία εἶναι καθήκον τ . . . Ἡ ἀργία εἶναι μή-

τηρ τ . . . Ὁ Θεὸς εἶναι προστάτης τ . . . Ὁ Λυκοῦργος ἦτο νομοθέτης τ . . . Ὁ Ἀχιλλεὺς ἦτο υἱὸς τ . . . Ὁ Σόλων ἦτο νομοθέτης τ . . . Ὁ Λεωνίδας ἦτο βασιλεὺς τ . . . Ὁ πατὴρ εἶναι ἀρχηγὸς τ . . . Τὰ καλὰ τέκνα εἶναι ἢ χαρὰ τ . . . Οἱ βάλανοι εἶναι καρποὶ τ . . . Ὁ Ἡρακλῆς ἦτο υἱὸς τ . . . Ἡ κεφαλή εἶναι μέλος τ . . . Τὰ ἀνάκτορα εἶναι κατοικία τ . . . Ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι πρωτεύουσα τ . . . Αἱ φωλαὶ εἶναι κατοικίαι τ . . . Ὁ Θεὸς εἶναι πατὴρ τ . . . Τὸ ρόδιον εἶναι ἄνθος τ . . . Οἱ Παρίσιοι εἶναι πρωτεύουσα τ . . . Ἡ Πετρούπολις εἶναι πρωτεύουσα τ . . . καὶ τὸ Λονδίνον τ . . . λ

Γύμνασμα 139.

Τί εἶναι ὄρος; Πῶς ὀνομάζεται τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ ὄρους; Τί ὀνομάζεται ὄροπέδιον; Τί εἶναι ὄροστοιχία; Τί εἶναι λόφος; Τί εἶναι βουνόν; Πόθεν συνήθως πηγάζουσι οἱ ποταμοί; Πῶς ὀνομάζεται τὸ ὄρος, τὸ ὅποιον καλύπτεται πάντοτε ὑπὸ χιόνος; Πῶς ὀνομάζεται τὸ ὄρος, τὸ ὅποιον ἐκπέμπει ἐκ τῆς ὀπῆς αὐτοῦ πρὸς τὰ ἀνω φλόγας, καπνοὺς, ὕδωρ, τέφρας, καὶ χόματα; Πῶς ὀνομάζονται μὲ ἐν ὄνομα ὄλαι αὐταὶ αἱ ὕλαι; Πῶς ὀνομάζεται ἢ εἰς τὴν κορυφὴν ὀπή, ἐξ ἧς ἐξέρχεται ἢ λάβα;

Γύμνασμα 140. Ἀντικατάστησον τὰς στιγμὰς διὰ καταλήλου λέξεως.

Τὸ ἔτος σύγκαιται ἐκ δώδεκα μηνῶν, οἱ ὅποιοι εἶναι . . . Τὸ ἔτος ἀποτελεῖται ἀπὸ . . . ἐβδομάδας. Ἡ ἐβδομάς περιλαμβάνει . . . ἡμέρας, αἵτινες ὀνομάζονται . . . Ὑπάρ-

χουσι... εποχαι του ετους, αι οποια ειναί... 'Εκάστη εποχή διαρκει... μηνας. Το μέσον της ημέρας ονομάζεται... Το μέσον της νυκτός ονομάζεται... γ

Γύμνασμα 141.

'Ο φύλαξ του αστερος λέγεται... Πλοϊον το όποιον φέρει ιστία, λέγεται... Χώρα πλήρης δρέων λέγεται... Ποταμός εν τῇ μέσῃ τοῦ όποιου πλεύουσι πλοια λέγεται... Το όστον του μετώπου λέγεται... Δένδρα φέροντα ρητινήν λέγονται... Θάμνος πλήρης ακανθών λέγεται... 'Ο φύλαξ των δασών λέγεται... Πλοϊον κινούμενον δι' ατμού λέγεται... 'Η γραμμή του σιδηροδρόμου λέγεται... Φυτά εξάγοντα έλαιον λέγονται... Το φυτόν από το όποιον εξάγεται ή ζάχαρις λέγεται... Τα σύμφωνα τα όποια προφέρομεν δια των χειλέων λέγονται... δια των οδόντων... δια του λάρυγγος... Το σχήμα του κύβου λέγεται... του κώνου... του ώου... της σφαίρας... 'Η σημαία του έθνους λέγεται... Το έδαφος της πατρίδος... ~~Οι νόμοι της Ελλάδος~~... Τόπος πλήρης έλών... Χ

Γύμνασμα 142. Διακρίνον τα έπιρρήματα των εξής προτάσεων:

'Ο 'Ιωάννης μελετά όλίγον. Είσαι λίαν άμελής. Μένω πάντοτε πλησίον σου. 'Αληθώς είσαι αγαθός. Περίμενε ένταύθα. Κοπιάζω πολύ. Πανταχόθεν άπειλοῦμαι. Χθές δέν ήλθον εις το σχολειόν. Καλώς λέγεις. Τοσοῦτον μόνον γνωρίζω. Ουδαμοῦ εύρον τον πατέρα. Τετράκις σέ προσεκάλεσα. Σήμερον θα βρέξῃ. Μείνε αυτού. γ

Γύμνασμα 143. 'Αποκρίθητε εις τας κατωτέρω έρωτήσεις.

Διατί ο Μάιος ονομάζεται μήν των άνθέων; Ποια άνθη έχομεν κατά τον Μάιον; Ποια άνθη είναι αυτοφυή εις τους άγρούς; Ποια καλλιεργούνται εις τους κήπους; Τι χρώμα έχει το ρόδον, το ίον, ή μήκων, το λείριον, ή μαργαρίτα, το χρυσάνθιμον, ο υάκινθος; Μόνον δια του χρώματος μας θέλγουν τα άνθη; Ποιον εκ των άνθέων ονομάζεται βασιλεύς; Ποῦ φύεται το ίον το τρίχρουν; Ποῦ φύονται τα χαμόμηλα και εις τι χρησιμεύουσιν; 'Ονόμασον και άλλα ώφέλιμα άνθη. χ

Γύμνασμα 144. Συμπλήρωσον τας φράσεις του έπομένου γυμνάσματος, εκλέγων μίαν των εξής λέξεων: Φαρμακοποιός, ζαχαροπλάστης, μαχαιροποιός, κρεσπώλης, αρτοποιός, παντοπώλης, όπυροπώλης, ώρολογοποιός, βιβλιοπώλης, ταπητουργός.

'Ο... πωλει τον άρτον. 'Ο... παρασκευάζει τα φάρμακα. Παρά τῇ... εύρίσκομεν διάφορα γλυκύσματα. 'Ο... κατεσκεύασεν ωραίους τάπητας. 'Ο... άκονίζει τας μαχαίρας. 'Αγοράζομεν το κρέας παρά του... 'Ο πωλει διάφορα άποικιακά. Εύρίσκομεν τα βιβλία παρά τῇ... 'Ο... έπώλησεν εξαιρέτους όπώρας. 'Ο... επιδιώρθωσε το ώρολόγιόν μου.

Γύμνασμα 145. 'Αντικατάστησον τας γραμμάς δια κατάλληλου ρήματος.

Οι ξυλοκόποι... τα δένδρα. 'Ο μυλωθρός... τον σίτον. Αῦριον ο αρτοποιός... τον άρτον. Χθές ο άλιεύς...

τὰ δίκτυά του. Ἡ ὄρνις . . . ὠά. Ὁ γεωργός . . . τὸν ἀγρόν του. Ὁ μεταξοσκώληξ . . . τὸ βομβύκιόν του. Ὁ κτίστης . . . τὴν οἰκίαν. Ὁ τρυγητής . . . τὰς σταφυλάς. Ὁ ζυθοποιός . . . τὸν ζῆθον. Ὁ κυνηγός . . . τὸ θήραμα. Ἡ ἀράχνη . . . τὸν ἰστόν της. Ὁ ξυλουργός . . . μίαν σανίδα. Οἱ παντοπῶλαι . . . ὄρυζαν.

Γύμνασμα 146. Ὅμοιον.

Ὁ ὑπερκεχειλίσας ποταμός . . . τὴν πεδιάδα. Ἡ χιῶν . . . τὰς ὁδοὺς. Ὁ τρῶξ . . . τοὺς κόκκους τοῦ σίτου. Αἱ χελιδόνες . . . τὴν ἀλλαγὴν τῶν ἐποχῶν. Οἱ δηληριώδεις μύκητες . . . τοὺς ἀνθρώπους. Αἱ νήσοι . . . εἰς τὰ τέλματα. Ὁ χρεώστης . . . ἐν γραμματίον. Ὅστις . . . καὶ ἀλγήθειαν ἂν . . . πλέον δὲν . . . Ὁ ἐπιμελής μαθητής . . . Ἡ ἀμέλεια . . . ὑπὸ τοῦ διδασκάλου. Μηδένα πρὸ τοῦ τέλους . . . Μηδὲν ἄγαν . . . ὁ σοφὸς Σόλων. Βίᾳ μηδὲν . . .

Γύμνασμα 147. Ἀπάντησον προσθέτων τὸ κατηγορούμενον.

Τι εἶναι ἡ Προποντίς; Τι εἶναι τὰ Ἰωάννινα; Τι εἶναι ὁ ναός, ἡ Πρίγκιπος, τὸ Μακροχώριον, ὁ Ὀλυμπος, ὁ λιθάνθραξ, ὁ σιδηρός, ὁ χρυσοῦς, ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀφρική, ἡ Γαλλία, ἡ Ἀγγλία; Τι ἦτο ὁ Θησεύς, ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Σόλων, ὁ Λυκοῦργος, ὁ Δαβίδ, ὁ Σαμουήλ, ὁ Σολομών.

Γύμνασμα 148. Εἶπε τι χρῶμα ἔχουσι τὰ κατωτέρω. Γράφε: τὸ κρίνον εἶνε λευκόν.

Τὸ κρίνον, τὸ ρόδον, τὸ φύλλον, ἢ κιμωλία, ἢ μελάνη,

τὸ αἷμα, ἡ τέφρα, τὸ χόρτον, ὁ οὐρανός, ἡ θάλασσα, τὸ ὕδωρ, ὁ κηρός, ὁ ὄνος, ἡ ὕαλος, ὁ κόραξ, τὸ γάλα, ὁ ἄνθραξ, ἡ χιῶν, ἡ ἄσβεστος, ὁ χρυσοῦς, ὁ χαλκός;

Γύμνασμα 149.

Τι εἶδους εἶναι ἡ ἀλώπηξ, ὁ χοῖρος, ὁ ὄνος, ὁ λαγῶς, ὁ ἄρτος, ὁ στρατιώτης, ὁ μαθητής, τὸ ὕδωρ, τὸ μάρμαρον, ὁ λίθος, ὁ ἀδάμας, ἡ μάχαιρα, τὸ ὠρολόγιον, τὸ πῦρ, ἡ βροχή, ἡ ἀστραπή, ἡ χιῶν, ἡ χάλαζα, ὁ ποταμός, ἡ λίμνη, ἡ θάλασσα, ἡ ἀσπίς, τὸ δόρυ, ὁ θώραξ, ἡ ἀκτίς, ἡ τράπεζα, ἡ ἔδρα;

Γράφε: ἡ ἀλώπηξ εἶνε πονηρά.

Γύμνασμα 150. Ὀνόμασον ἀντικείμενα μικρά, μεγάλα, βραχέα, μακρά, ὑψηλά, χαμηλά, πλατέα, στενά, βαθέα, στρογγύλα, ὀξεά, τετράγωνα, ἐπιμήκη.

Γράφε οὕτω: Τὰ ἔντομα εἶναι μικρά.

Γύμνασμα 151. Σχημάτισον πρότασιν ἐνόμων ἐν οὐσιαστικῶν μεθ' ἐνός ἐπιθέτου.

Γράφε οὕτω: Τὸ σῦκον εἶνε ὄριμον.

Σῦκον, ἀδάμας, αἶξ, μέλισσα, ὕδωρ, τράπεζα, θάλασσα, ὑπόδημα, συκὴ, χάρτης, μελάνη, ὑπηρέτρια, στέγη, ὠρολόγιον, θερμάστρα, σάκχαρον, ἐπαίτης, ποταμός, χάλαζα.

Ὀριμος, ἀξιολύπητος, γλυκός, σκληρός, εὐκίνητος, σιδηροῦς, χρήσιμος, χρυσοῦς, θόλος, ὀξὺς, τετράπους, ὀκνηρός, κυματώδης, ρευστός, στενός, λευκός, ὀρμητικός, εὐάερος, καταστρεπτική.κ

Γύμνασμα 152. Νὰ ἀντικατασταθῶσιν αἱ κάτωθι προσωπικαὶ διὰ κτητικῶν ἀντωνυμιῶν.

Ὁ πατήρ μου. Ὁ θεὸς σου. Τὸ βιβλίον ἡμῶν. Ὁ κήπος ὑμῶν. Ἡ πατρὶς μου. Ἡ γαλῆ ἀγαπᾶ τὰ τέκνα της. Τὰ τέκνα ἡμῶν παίζουσι μετὰ τῶν τέκνων ὑμῶν. Τὰ πρόβατά σας εἶναι παχύτερα τῶν ἰδικῶν μου. Ὁ ἵππος ἡμῶν εἶναι ὠραιότερος τῶν φίλων σου. Αἱ θυγατέρες ὑμῶν εἶναι φρόνιμοι. Οἱ φίλοι μου εἶναι περισσότεροι τῶν ἰδικῶν σου. Νὰ εἰσθε εὐγνώμονες πρὸς τοὺς εὐεργέτας ὑμῶν. Ὁ Θεὸς εἶναι πατήρ ἡμῶν. Αἱ εἰλαῖαι ἡμῶν ἐκαρποφόρησαν.

Γύμνασμα 153. Συμπλήρωσον τὰς κατωτέρω φράσεις διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων: Χρυσασλλίδες, χελιδόνες, δένδρα, ἄσμα, ἡμέραι, ἥλιος, λειμῶνες, νύκτες, ἄγροί, φωναί.

Αἱ . . . τοῦ Μαρτίου εἶναι μακρὰ καὶ αἱ . . . ὄχι τόσο ψυχραί. Ὁ . . . διέλυσε τὴν παχεῖαν ὀμίχλην. Οἱ . . . καὶ οἱ . . . πρασινίζουσι, τὰ . . . στολιζονται με φύλλα καὶ με ἄνθη. Ἦδη ἢ . . . θὰ ἐπανέλθη.

Γύμνασμα 154. Ἀπαντήσατε εἰς τὰς ἐξῆς ἐρωτήσεις.

Πόσας ἡμέρας ἔχει ὁ μῆν; Πόσων ἐτῶν εἶσαι; Πόσοι μαθηταὶ κάθηνται εἰς τὸ τρίτον θρανίον; Πόσοι εἰς ὅλην τὴν σχολήν; Κατὰ ποίαν ὥραν τρώγετε τὴν μεσημβρίαν καὶ κατὰ ποίαν τὸ ἑσπέρασ;

ὅσως γένεταί καὶ ἀγνοεῖται, ἀρ
γέγει δὲρ ἀπολύειναι. —————

SISMANOGGIO
MEGANO

ΒΙΒΛΙΟΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
Π. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ
 ΕΝ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΓΑΛΑΤΑ, ΟΔΟΣ ΜΑΧΜΟΥΔΙΩ, ΑΡΙΘ. 19

Π. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ, Δ. Φ.

Παιριδογραφία, πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν Σχολείων, ἀμφοτέρων τῶν φύλων μετὰ πολλῶν, εἰκόνων, ἀφ' ὧν ἀσκήσεων, καὶ ἐνὸς ἑγχρώμου πίνακος πρὸς ἐποπτικὴν ἐδασκαλίαν τῶν στοιχειωδῶν θεμελιωδῶν γεωγραφικῶν γνώσεων.

Γεωγραφία, πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν καὶ Ἀστικῶν Σχολείων, κατὰ τὸ Νέον Πρωτότυπον τῆς Πατρ. Κεντρ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς, μετὰ εἰκόνων τῶν ἐπισημοτέρων ἀστικῶν, Γεωγραφικῶν χωρματιστῶν Χωριῶν, οὐρανοποικιῶν, ἀστικῶν γυμνασιμίων. **Ἐκδοσις τρίτη 1910** μεταρρυθμισθεῖσα κατὰ τὰ τελευταῖα πολιτικὰ γεγονότα.

Τεύχος Α' διὰ τῶν Ἀ' τάξεων
 Β' " " " " Ε'
 Γ' " " " " ΣΤ' καὶ Ζ'

Ἀριθμητικὴ ἀσκήσις, πρὸς χρῆσιν τῶν δημοτικῶν Σχολείων

Τεύχος Α' (ἔτος Σχολικῶν Α')

ὁ πῦλος τῶν Ἀριθμῶν 1 — 20

Τεύχος Β' (ἔτος Σχολικῶν Β')

ὁ πῦλος τῶν Ἀριθμῶν 1 — 200

Τεύχος Γ' (ἔτος Σχολικῶν Γ')

ὁ πῦλος τῶν Ἀριθμῶν 1 — 1000 καὶ ἔκθεσις

Ἐκδοσις τρίτη

Τὸ Βιβλιοεκδοτικὸν Κατάστημα Π. Ἀγγελίδου καὶ Σίας γίνεσι ἰδρυσκὴν τυπογραφεῖον μετὰ βλῆκα καὶ μηχανὰς τελευταίου ὀψογραφί-
 τος ἀναλαμβάνει παντὸς εἴδους τυπογραφικὰς ἐργασίας εἰς τὴν
 αὐτῶν συγκαταστάσιν.

Ἐκδόσεις τῶν παραγγελιῶν ταχὺ καὶ ἀκριβῶς.